

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

DRAMATIESE KUNSTE

NOVEMBER 2017

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 150

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 56 bladsye en 4 bylaes.

ALGEMENE AANTEKENINGE VIR DIE HOOFNASIENER EN NASIENERS

1. Die doel van assesserings-/eksamenprosesse is nie net om die 'onthou' van kennis onderrig en geleer op elk van die 6 kognitiewe kennisvlakke te bepaal nie, maar ook om die kompleksiteit van die denkproses wat die kandidaat toepas op die kennis wat uit die geheue herwin is, te bepaal. Die instrument wat gebruik word om hierdie twee komponente te assesser, is Anderson en Krathwohl se hersiene Blooms se Taksonomie.
 - 6 kognitiewe moeilikheidsvlakke
 - 4 kompleksiteitsdenkprosesse
2. Die nasienriglynbesprekingsforum voordat nasien begin, kan nie genoegsaam alle antwoorde voorspel nie. Provinsiale nasieners moet dit in ag neem en oop wees vir kandidate se antwoorde. Maak seker dat verskillende onderrigstyle nie die leerder/kandidaat benadeel nie.
3. Gebruik die eerste dag om die kwaliteit en hoeveelheid bewyse in die nasienriglyne te evalueer, die vereiste antwoorde te standaardiseer en om algemene definisies en begrippe te vind. Assimileer die:
 - Verwagte antwoorde op elke vraag
 - Die kognitiewe moeilikheidsvlak vereis van die kandidaat
 - Die tipe denkproses en -kompleksiteit wat van die kandidaat verwag word
 - Aksiewerkwoorde gebruik by elk van die kognitiewe vlakke en die tipes bewyse vereis (feite, konsepte, prosesse en denke)
 - Verwys na die bylaes aan die einde van die nasienriglyne
4. As die nasienriglyn nie duidelike riglyne verskaf nie, moet 'n nasiener, met kort kommentaar, aandui waarom punte toegeken moet word of nie.
5. Maak 'n duidelike merkie langs die betrokke aspekte ten opsigte van kognitiewe vlak/kompleksiteitsdenkproses/konsep/inhoud/vaardighede/kennis wanneer 'n punt toegeken word. Nasieners moet aktief by die antwoord betrokke wees.
 - Verwys na die bylaes aan die einde van die nasienriglyne
6. Daar moet gedurende die nasienproses etlike konsultasierondtes wees om te verseker dat nasien gestandaardiseer is.
7. Waar 'n kandidaat meer as die voorgestelde getal woorde geskryf het, moet hy/sy nie penaliseer word nie (bv. opstelvraag).
8. Sien globaal na waar moontlik. Nasieners aanvaar enige korrekte, relevante en goed gemotiveerde antwoorde.
9. Nasieners moet seker maak dat die kandidate se antwoorde ooreenstem met die KABV-dokument se Breë Onderwerpe en Onderwerpe.

STANDARDISERING VAN NASIEN IN AL DIE PROVINSIES**Nasien van Opstel- en Antwoordvrae**

Die hoofnasiener in elke provinsie moet die paradigma waaruit die vrae en die bygaande nasienriglyne ontwerp en opgestel is:

1. Itemmoeilikhedsgraad:

Hoe kompleks is die ontwerp van die vraag?

2. Taakmoeilikhedsgraad:

Wat is die kognitiewe vlak en denkproses wat van die kandidaat verwag word?

3. Stimulusmoeilikhedsgraad:

Hoe moeilik of maklik is dit om die bron te verstaan en toe te pas?

4. Moeilikhedsgraad van die antwoord wat verwag word:

Wat is die hoeveelheid/aantal (hoeveel) en gehalte/kwaliteit (hoe goed) van die verwagte antwoord wat van die kandidaat vereis word, soos in die nasienriglyne gegee?

Is dit in lyn met die item, taak en stimulus?

Is die punte toepaslik toegeken en geweeg?

–Leong: 2002

Wanneer nasieners aan die begin van die nasienproses opgelei word moet die hoofnasiener in elke provinsie die volgende prosedure volg. Dit sal help met die standaardisering van die puntetoekenning van kandidate se opstelle en antwoorde vir elke deel van die eksamen. Dit sal ook nasionale nasienprosedures, -prosesse en -uitslae standaardiseer.

Inleiding tot die Taak

- Nasieners lees die taak vereis vir die item en som dit op.
- Nasieners lees die item en beplan 'n antwoord op die taak.
- Nasieners deel antwoordplanne en som verwagtings vir kandidaatantwoorde op/deel nie net die hoeveelheid (aantal) bewyse nie, maar ook die gehalte van bewyse (hoe goed).

Inleiding tot die Rubriek en Ankervraestelle

- Opleier hersien rubriek met verwysing na die taak.
- Opleier hersien prosedures vir die toeken van holistiese punte (d.i. deur bewyse van die antwoord by die taal van die rubriek te pas en deur alle eienskappe ewe veel te laat weeg).
- Opleier lei die hersiening van elke ankervraestel en kommentaar. (**LET WEL:** Ankervraestelle word in volgorde van hoog na laag in elke puntvlak geplaas.)

Oefen Individuele Puntetoekenning

- Nasieners ken individueel punte aan 'n pak oefenvraestelle toe. Nasieners moet die vraestelle onafhanklik nasien.
- Opleier teken punte aan en lei bespreking. (Oefenvraestelle moet puntetelling en kommentaar bevat.)

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings:
AFDELING A: 20 ^{ste} -eeuse Teaterbewegings	(30)
AFDELING B: Suid-Afrikaanse Teater: 1960–1994	(40)
AFDELING C: Suid-Afrikaanse Teater: Ná 1994 – Kontemporêr	(40)
AFDELING D: Teatergeskiedenis, Praktiese Begrippe, Inhoud en Vaardighede	(40)

2. AFDELING A**VRAAG 1 is VERPLIGTEND.**

Verwys na die toneeltekste wat jy bestudeer het en die betrokke 20ste-eeuse Teaterbeweging.

EPIESE TEATER

• <i>Caucasian Chalk Circle</i>	Bertolt Brecht
• <i>Kaukasiese Krytsirkel</i>	Vertaling van Bertolt Brecht-toneeltekste
• <i>Mother Courage</i>	Bertolt Brecht
• <i>Moeder Courage</i>	Vertaling van Bertolt Brecht-toneeltekste
• <i>The Good Person of Szechwan</i>	Bertolt Brecht
• <i>Kanna Hy Kô Hystoe</i>	Adam Small

OF**TEATER VAN DIE ABSURDE**

• <i>Waiting for Godot</i>	Samuel Beckett
• <i>Afspraak met Godot</i>	Vertaling van Samuel Beckett-toneeltekste
• <i>Bagasie</i>	André P Brink
• <i>The Bald Primadonna</i>	Eugene Ionesco
• <i>Die Kaalkop Primadonna</i>	Vertaling van Eugene Ionesco-toneeltekste

OF**POSTMODERNE TEATER**

• <i>Skrapnel</i>	Willem Anker
• <i>Top Girls</i>	Carol Churchill
• <i>Popcorn</i>	Ben Elton
• <i>Buried Child</i>	Sam Shepard

3. AFDELING B

Hierdie afdeling bestaan uit DRIE vrae. Beantwoord slegs EEN vraag in hierdie afdeling.

VRAAG 2: *Woza Albert!* Percy Mtwa, Mbongeni Ngema en Barney Simon **OF**

VRAAG 3: *Sophiatown* Junction Avenue Teater Company **OF**

VRAAG 4: *Siener in die Suburbs* PG du Plessis

4. AFDELING C

Hierdie afdeling bestaan uit DRIE vrae. Beantwoord slegs EEN vraag in hierdie afdeling.

VRAAG 5: *Nothing But The Truth* John Kani **OF**

VRAAG 6: *Groundswell* Ian Bruce **OF**

VRAAG 7: *Mis* Reza de Wet

5. AFDELING D

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag. VRAAG 8 is VERPLIGTEND.

AFDELING A: 20ste-EEUSE TEATERBEWEGINGS**VRAAG 1**

Onderwerp	12.1: 20 ^{ste} -eeuse -ismes' 12.3: Teater van die Absurde OF Epiese Teater OF Postmoderne Teater 12.4: Voorgeskrewe Toneeltekste 1: 20 ^{ste} -eeuse Teaterbewegings Epiese Teater OF Teater van die Absurde OF Postmoderne Teater
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Analisering, evaluering, skepping
Bevelswoord	Bespreek, evalueer, skeep
Verduideliking van bevelswoord	Om die belangrikheid, waarde, doel, verdienstelikheid van toestand van iets te bepaal deur sorgvuldige oorweging en bestudering om te verstaan, te interpreteer of te lei.
Kompleksiteit van Denkproses	Metakognitief
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Baie Moeilik
Rubriek tipe	Uitgebreide Saamgestelde-antwoord-rubriek (USAR) ('ECR')
Gewigstoekening van punte	Laag 9 Middel 12 Hoog 9

Gehaltevlak	Punte-toekening	Gehalte van bewyse
Kundige	Punt	Die antwoord dui toepassing van 'n redelike strategie aan wat lei tot 'n korrekte oplossing in die konteks van die probleem. Die prosedurevoorstellings-/uitbeeldings is korrek. Die verduideliking en/of regverdiging is logies gegrond, duidelik aangebied, volledig ontwikkel, steun die oplossing, en bevat geen belangrike konseptuele foute nie. Die antwoord toon volledige begrip en ontleding van die probleem.
	24–30	
Gemiddeld en Bogemiddeld	Punt	Die antwoord dui toepassing van 'n redelike strategie aan wat tot 'n korrekte oplossing in die konteks van die probleem kan lei van nie lei nie. Die gebruik van inhoud/vaardigheid is essensieel korrek. Die verduideliking en/of regverdiging is oor die algemeen goed ontwikkel, moontlik en steun die oplossing. Die antwoord toon duidelike begrip en ontleding van die probleem.
	15–23	
Behaal	Punt	Die antwoord dui onvolledige toepassing van 'n redelike strategie aan wat tot 'n doelgeskikte korrekte oplossing kan lei van nie lei nie. Die gebruik van inhoud/vaardigheid is fundamenteel korrek. Die verduideliking en/of regverdiging steun die oplossing en is aanvaarbaar. Die antwoord toon 'n konseptuele begrip en ontleding van die probleem.
	11–14	
Swak	Punt	Die antwoord dui min of geen toepassing van 'n redelike strategie aan nie. Dit kan die korrekte antwoord bevat of nie. Die gebruik van inhoud/vaardigheid is onvolledig en ontbreek. Die verduideliking en/of regverdiging toon ernstige beredeneringsgebreke. Die antwoord toon minimale begrip en ontleding van die probleem.
	1–10	
Nie Behaal Nie	Punt	Die antwoord is heeltemal verkeerd en irrelevant. Daar is moontlik geen antwoord, of die antwoord is: 'Ek weet nie.'
	0	

Die volgende inhoudsaanduiders dien as 'n riglyn:

Die kandidaat moet:

- Hierdie vraag in die vorm van 'n opstel beantwoord
- Die toneeltekste wat hy/sy bestudeer het, as 'n voorbeeld gebruik
- Na een van drie bewegings: Teater van die Absurde OF Epiese Teater OF Postmoderne Teater verwys
- Na die bron in sy/haar antwoord verwys
- Toon dat die vraag en bron in sy/haar opstel ontleed, verstaan en geïntegreer is

Die inhoud van die opstel moet die volgende dek:

1. EEN gekose teaterbeweging:
 - Teater van die Absurde OF
 - Epiese Teater OF
 - Postmoderne Teater
2. Toneeltekste bestudeer
3. Vraag
4. Bron

Nasiener se aantekeninge:

- Kandidaat moet toon dat die bogenoemde verstaan, krities ontleed en in die opstel toegepas is
- Kennis wat gememoriseer is, moet in 'n oorspronklike argument gekontekstualiseer word wat feitlike, kontekstuele, prosedure- en metakognitiewe denke getoon
- Die rubriek op die volgende bladsy is 'n riglyn vir die nasiener om die volgende te assesser:
 - Kennisdimensievlakke (onthou, verstaan, toepas, ontleed, evalueer en skeep)
 - Kompleksiteit van denke deur kandidaat getoon (feitlik, konseptueel, prosedure, metakognitief)
- Antwoorde moet in die vorm van aantekeninge wees.

BESKRYWER	PUNT	DIE KANDIDAAT TOON DIE VOLGENDE:
Uitstaande Metakognitiewe Kennis Skep	27–30 90–100 A+	Denkproses: Pas feitlike, konseptuele, prosedure-, en metakognitiewe kennis in die vraag, bron en inhoud toe. <ul style="list-style-type: none"> Integreer die vereistes van die vraag en bron op 'n nuwe, kreatiewe en oorspronklike wyse. Evalueer voorbeelde in die toneeltekste, die teaterbeweging en ander addisionele bronne in 'n omvattende reeks insiggewend gekose teoretiese, praktiese en estetiese inhoud. Ontwerp en skep 'n argument volgens 'n nuwe en unieke patroon wat refleksiwye kreatiewe, kritiese en analitiese denke toon. Kognitiewe vlak: Toon vermoë om te skep, te herorganiseer, te ontdek, te verander en te verbeter.
Uitstekend Metakognitiewe Kennis Evalueer	24–26 80–87 A	Denkproses: Ondersoek feitlike, konseptuele, prosedure- en metakognitiewe kennis in die vraag, bron en inhoud. <ul style="list-style-type: none"> Integreer die vereistes van die vraag en bron op 'n gedifferensieerde, vertolkende en interessante wyse. Beoordeel/Assesseer voorbeelde in die toneeltekste, die teaterbeweging en ander addisionele bronne in 'n betekenisvolle reeks toepaslik gekose teoretiese, praktiese en estetiese inhoud. Stel 'n argument volgens 'n interessante patroon saam wat reflektiewe, kritiese en analitiese denke toon. Kognitiewe vlak: Toon vermoë om te beoordeel, kritiek te lewer, aan te beveel en voor te stel.
Verdiensielik Prosedure-kennis Ontleed	21–23 70–77 B	Denkproses: Ontleed, onderskei en ondersoek feitlike, konseptuele en prosedurekennis in die vraag, bron en inhoud en integreer die vereistes van die vraag en bron op 'n gedifferensieerde en vertolkende wyse. <ul style="list-style-type: none"> Ontleed/Dissekteer voorbeelde in die toneeltekste, die teaterbeweging en ander addisionele bronne in 'n breë reeks toepaslik gekose teoretiese, praktiese en estetiese inhoud. Stel 'n argument saam wat kritiese en analitiese denke toon. Kognitiewe vlak: Toon vermoë om gevolgtrekkings te maak, begrippe te dekonstrueer, met mekaar in verband te bring, toe te skryf, te ontdek.
Weselik Prosedure-kennis Toepas	18–20 60–67 C	Denkproses: Ontleed en onderskei feitlike, konseptuele en prosedurekennis in die vraag, bron en inhoud. Integreer die vereistes van die vraag en bron op 'n georganiseerde, gedifferensieerde en verklarende wyse. <ul style="list-style-type: none"> Integreer voorbeelde in die toneeltekste, die teaterbeweging en ander addisionele bronne in 'n breë reeks toepaslik gekose teoretiese, praktiese en estetiese inhoud. Verskaf 'n argument wat kritiese en analitiese denke toon. Kognitiewe vlak: Toon 'n vermoë om toe te pas, saam te stel en te integreer.
Voldoende Konseptuele Kennis Begrip	15–17 50–57 D	Denkproses: Verduidelik, interpreteer en herformuleer feitlike en konseptuele kennis van die vraag, bron en inhoud en integreer die vereistes van die vraag en bron op 'n gedifferensieerde, konvensionele wyse. <ul style="list-style-type: none"> Interpreteer voorbeelde in die toneeltekste, die teaterbeweging en ander addisionele bronne in 'n breë reeksteoretiese, praktiese en estetiese inhoud, voorspelbaar. Verskaf 'n argument wat analitiese denke toon. Kognitiewe vlak: Toon vermoë om te interpreteer, met mekaar in verband te bring, toe te lig, te klassifiseer, op te som, te vergelyk en te verduidelik.
Gemiddeld Konseptuele Kennis Begrip	12–14 40–47 E	Denkproses: Verduidelik en interpreteer feitlike en konseptuele kennis van die vraag, bron en inhoud. Integreer die vereistes van die vraag en bron op 'n gedifferensieerde wyse. <ul style="list-style-type: none"> Verduidelik voorbeelde in die toneeltekste, die teaterbeweging en ander addisionele bronne in 'n voorspelbare reeks teoretiese, praktiese en estetiese inhoud. Skryf 'n verduideliking in voorspelbare/algemene denkprosesse. Kognitiewe vlak: Toon vermoë om te interpreteer, met mekaar in verband te bring, toe te lig, klassifiseer, op te som, te vergelyk en te verduidelik.
Elementêr Feitlike Kennis Onthou	10–11 33–37 F	Denkproses: Definieer en pas kennis uit geheue toe. Integreer die vereistes van die vraag en bron op 'n ongekompliseerde/reguit/fundamentele vlak op 'n algemene wyse. <ul style="list-style-type: none"> Kies voorbeelde in die toneeltekste, die teaterbeweging en ander addisionele bronne in 'n beperkte reeks teoretiese, praktiese en estetiese inhoud. Skryf 'n verduideliking met voorspelbare denkprosesse. Kognitiewe vlak: Toon elementêre vermoë om probleem op te los, te identifiseer, te noem, in verband te bring, te definieer.
Nie Behaal Nie Feitlike Kennis Onthou	1–9 20–30 G	Denkproses: Onthou en pas kennis uit geheue toe. Probeer om vraag en bron te integreer, maar toon beperkte tot basiese vermoë om die vereistes van die vraag en aanhaling op te los. <ul style="list-style-type: none"> Kies voorbeelde in die toneeltekste, die teaterbeweging en ander addisionele bronne in 'n beperkte, voorspelbare reeks teoretiese, praktiese en estetiese inhoud. Kognitiewe vlak: Toon beperkte vermoë om te identifiseer, te noem, in verband te bring en te definieer.
Nie Behaal Nie Feitlike Kennis Onthou	0 H	Denkproses: Toon geen begrip van die vraag of bron nie, kan nie opstel skryf nie, gee geen voorbeelde uit die toneeltekste van die teaterbeweging. OF <ul style="list-style-type: none"> Bied feite aan wat nie verband met vraag het nie. OF Nie in staat om te identifiseer, te noem, in verband te bring, te definieer nie. Kognitiewe vlak: Bied gememoriseerde inligting en inhoud aan wat nie die vraag antwoord nie.

Die volgende is inhoudsaanwysings oor die teaterbewegings.

EPIESE TEATER

Bedoeling en doel:

- Distansieer die gehoor
- Laat die gehoor die wêreld waarin hulle leef duideliker sien eerder as om hulle oortuigings as vanselfsprekend te beskou
- Maak duidelike onderskeid tussen 'n Illusieteater ('Dramatiese' Teater) en Epiese Teater
- Teen die idee van skynvertoon ('pretence') gekant ('n tipiese kenmerk van Realisme)
- Toeskouers moet bedag/op hoede wees
- Realisme het sy waarde verloor – ondermyn die rol van die toeskouer – verlaag hom tot passiewe toeskouer
- Verwyder die 'illusie' van Realisme
- Gebruik verskillende tegnieke om die gehoor te vervreem – verskil tussen wat hulle op verhoog sien en Dit wat werklik is

Tegnieke: Gebruik van:

- 'Verfremdungseffekt' om gehore van die aksie op die verhoog te distansieer
- Doel van musiek – moet noemenswaardige kommentaar lewer op die handeling, bv. in *Moeder Courage* waar die ironies bitter woorde van 'n liedjie wat oor die karakter se geleidelike morele agteruitgang handel, doelbewus op 'n soet, sorgelose wysie getoonset is. Die onversoenbaarheid van die wysie en die woorde dwing die gehoor om oor die ware betekenis van die liedjie na te dink
- Liedjies wat tussen tonele geplaas word om te vertel wat moet gebeur voor Dit plaasvind
- Verhoogruimte is nie spesifiek nie
- Dekorstelle is eenvoudig en simbolies
- Teater wat die handeling wat aangebied word, 'vreemd' moet maak
- Historifikasie – die dramaturg moet die 'verledenheid' van die gebeure beklemtoon deur dit van die hede te skei

Gehoorreaksie:

- Toeskouer moet dink dat indien hy/sy dieselfde toestande as dié getoon in die toneel ervaar het, hy/sy anders sou opgetree het as gevolg van die lesse wat geleer is
- Toeskouers sou dan oorweeg wat hy/sy sou gedoen het om 'n positiewe verskil te maak
- Toeskouer moet geïnspireer wees om soortgelyke waardevolle maatskaplike/sosiale veranderinge met betrekking tot die huidige stand van sake te maak
- Toeskouer word aangemoedig om maatskaplike/sosiale hervormings in sy/haar gemeenskap van omgewing in te stel

TEATER VAN DIE ABSURDE

Bedoeling en doel. Die Absurdistiese wêreld:

- Lyk asof dit geen ware orde of betekenis het nie
- Bied die gehoor 'n eksistensialistiese standpunt van die buitewêreld aan
- Forseer die gehoor om hulle betekenis in die wêreld te bevraagteken
- Het geen definitiewe, spesifieke, herkenbare bestaan nie
- Beeld mense uit as dit wat hulle van hulleself maak
- Beeld mense uit as deur hulle handeling en keuses gevorm
- Beeld 'n pessimistiese beskouing van die menslike lewenstryd uit
- Hoofsaaklik gemoeid met die mens se soeke na betekenis

Karakters:

- Is nie vas/konsekwent nie
- Verteenwoordig die mensdom, terwyl hulle self niks is nie
- Bestaan in 'n droewige wêreld sonder betekenis
- Is verlore, verward
- Alle handeling/aksies is waardeloos en absurd
- Nar-agtig
- Bly bymekaar omdat hulle bang is om in so 'n onverstaanbare wêreld alleen te wees
- Gebrek aan identiteit– vervelig, oninteressant en sonder diepte
- Nie goed afgerond nie – hulle het geen verlede nie en gehoor kry weinig aanduiding van wat die toekoms kan wees
- Bly staties en toon geen ontwikkeling nie
- Kom oor as afstootlik, pateties, ongelukkig en onbevoeg
- Kom voor as emosioneel leeg
- Toon eienskappe wat oordryf word
- Word gebruik om Absurdistiese standpunte oor die menslike toestand uit te druk
- Is onderling afhanklik
- Gebruik as 'sosiale marionette'
- Tweeman-optredes

Taal en dialoog:

- Dui daarop dat mense nie met kommunikasie bedrewe is nie
- Tree as hindernis tot kommunikasie op
- Isoleer die individu nog meer
- Beeld taal/spraak as feitlik waardeloos uit
- Bevraagteken die waarde van taal
- Het vermoë om te kommunikeer verloor
- Kommunikasiepogings 'disintegreer' dikwels tot clichés en betekenislose lettergrepe
- Toon die onvermoë van taal om gaping tussen die karakters te oorbrug
- Beeld die ontmensliking, outomatisering en betekenisloosheid van die menslike bestaan uit
- Beeld die onverwagte, die bizarre en die absurde uit
- Beeld stilte as kommunikasiemiddel uit
- Toon die betekenisloosheid van gesprekke
- Word as 'uit gewoonte' en oppervlakkig saamgestel/geskep
- Word gebruik om aan die vervelendheid van lewens te ontsnap
- Skep/Bou nuwe woorde
- Is banale alledaagse gesprekke en gemeng met literêre taal, dubbele betekenis, clichés, sleng en herhalings deurspek met poëtiese taal
- Is 'n herhaling van 'n dialoogstyl en word gebruik om die sikliese aard van die lewe te beklemtoon

Temas is gebaseer op die:

- Tydelikheid en verganklikheid van tyd
- Tragiese gesukkel om van jou eie self bewus te word in die genadelose proses van vernuwning en vernietiging wat in die lewe plaasvind
- Verandering van tyd
- Probleme met duidelike kommunikasie en betekenis
- Nimmereindigende soeke na die werklikheid (realiteit)
- Tragiese aard van verhoudings
- Mens se angs in die aanskyn van totale betekenisloosheid
- Angs (eksistensiële angs van menswees)
- Isolasië en eensaamheid van die mens, verlore in 'n wêreld waarin God hom verlaat het
- Illusie van wetenskap en rasonele denke

POSTMODERNISME**Bedoeling en doel. Postmodernisme:**

- Ontwikkel uit die Absurdis-standpunt
- Verwerp die sekerhede van die moderne era
- Verwerp groot narratief/vertelling van enkele waarheid
- Verwerp die idee dat daar 'n dominante stel oortuigings van 'n netjiese oplossing is
- 'Vernietig' die 'waarheid'
- Verwelkom veelvuldige standpunte, perspektiewe, realiteite
- Sluit kuns, teater, argitektuur, musiek, rolprente, letterkunde, modes, TV en ander vorms van uitdrukking in
- Leen by 'n reeks verskillende style
- Verwerp die idee van 'hoë kuns' en 'lae kuns'
- Verwelkom avant-garde-(toekomsgerigte/aktivistiese denke) eksperimentele teater
- Skryf nie 'suiwerheid' in kuns voor nie
- Is sterk teen hoë kuns gekant ('Trashes high art')
- Het nie vaste manier om kuns te skep nie
- Beweeg in die rigting van 'n meer subjektiewe opinie
- Meen dat kultuur aan almal behoort
- Dekonstrueer ('n manier om vasgestelde idees uitmekaar te haal en weer op 'n nuwe, ontwigte/verdeelde en deurmekaar manier aanmekaar te sit) idees, beelde en konstrakte/konsepte
- Weerspreek idees, beelde en konstrakte/konsepte
- Skryf nie 'n betekenis, standpunt van perspektief voor nie
- Meen dat elke individuele kyker sy/haar eie unieke betekenis skep
- Weerspieël en vier die mal en chaotiese leefwyse in 'n populêre kultuur
- Geniet nonsens-kuns, -idees, -konstrakte/-konsepte en -teorieë
- Sien ironie en humor
- Beklemtoon HOE dinge gesien word, eerder as WAT gesien word

Pastiches

- Tegniek in visuele kunste waar verskillende beelde, mediavorms, ens. saamgeflans word om een stuk te vorm
- Verwysings en lae, verskillende tekste en beelde
- Konstruksie nie-lineêr

Metateater/Teks:

- Herinner kykers daaraan dat hulle in die teater is
- Bevat karakters wat uit karakter kan tree en met die gehoor kan kommunikeer
- Gebruik om oor die kunswerk te besin
- Konstruksie nie-lineêr
- Refleksief/Besinnend
- Gebruik om gebeure nie-essensieel/nie belangrik te laat voorkom
- Gebruik om teorieë en idees te stel
- Gebroke
- Oorvleuel met baie standpunte en teenstrydige/botsende stemme

Opvoerings is:

- Die hooffokus
- Die hoofproses
- Nie in 'n manuskrip/teks vasgelê nie, omdat Dit uit beelde, klanke en multimedia bestaan
- Nie op 'n antagonis gebaseer nie – niemand is skuldig nie

Repetisieprosesse is:

- Geïmproviseer
- Verander gedurende die skeppingsproses
- Hersien vorige repetisieprodukte
- Op datum gebring/Bygewerk
- Voortdurend omskep deur optrede/opvoering

Gehoor is:

- 'n Belangrike aktiewe element
- Dikwels by die dialoog betrek

Toneeltekste:

- Het nie 'n duidelike begin, middel van einde nie
- Maak die manuskrip/teks net die beginpunt
- Het onbeantwoorde vrae

Tekste (visueel, gehoor, die menslike liggaam, ens.):

- Kyk na temas van teater tegnieke/-middele
- Laat die toneelstuk se einde oop
- Verwelkom die idee dat die gehoor hul eie betekenis skep
- Vra meer vrae as wat beantwoord word
- Bevat visuele beelde en nie-gesproke aksies/handeling
- Dekonstrueer 'n waarheid en aanvaar nie net een realiteit nie
- Gebruik tyd, ruimte en struktuur om die gedekonstrueerde van gefragmenteerde storie van intrige te eggo
- Het nie noodwendig werklike mense nie
- Karakters en mense is bloot 'n verteenwoordiging van gefragmenteerde idees
- Begin dikwels op 'n realistiese punt, maar ontrafel en die aksie word onwerklik soos wat die toneelstuk ontwikkel

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: SUID-AFRIKAANSE TEATER: 1960–1994

Die kandidaat moet slegs EEN vraag in hierdie afdeling beantwoord.

VRAAG 2: WOZA ALBERT! DEUR PERCY MTWA, MBONGENI NGEMA EN BARNEY SIMON

2.1

Onderwerp	11.4: Suid-Afrikaanse Teater: Protes 11.11: Inleiding tot Werkswinkelteater 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Onthou					
Bevelswerkwoord	Noem					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Identifiseer, spesifiseer of noem op naam					
Kompleksiteit van die Denkproues	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriektipe	Kort Spesifieke Antwoord (KSA) ('SSR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	0	Hoog	1

Episodies

(1)

2.2

Onderwerp	11.4: Suid-Afrikaanse Teater: Protes 11.11: Inleiding tot Werkswinkelteater 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Toepas					
Bevelswerkwoord	Voorstel					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Oorweeg, noem 'n idee, moontlike plan; gee idee					
Kompleksiteit van die Denkproues	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1	Middel	2–3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde. Erken die kandidaat se begrip van 'n episodiese struktuur en hoe dit in stelinkleding gebruik word.

Ken volpunte toe vir:

- Twee goed gemotiveerde stellings of
- Vier aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Episodiese struktuur kan geskik wees want:

- Elke episode het sy eie storielyn; met 'n begin, middel en einde
- Veelvuldige storielyne word in 'n enkele toneelstuk ondersoek, en daarom word verskillende temas en boodskappe vir die gehoor aangebied
- Dit is maklik toeganklik vir beide die akteurs en gehore
- Dit het 'n vinnige pas en daarom eis dit die aandag van die gehoor, wat hulle aktiewe eerder as passiewe kykers maak.
- Skep belangstelling in die gehoor om aan te hou kyk aangesien verskillende storielyne ondersoek word

(4)

2.3

Onderwerp	11.4: Suid-Afrikaanse Teater: Protes 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Onthou					
Bevelswerkwoord	Motiveer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1–2	Middel	3–4	Hoog	5–6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde. Die volgende is 'n riglyn:

Protesteater:

- Verset teen apartheid (bv. brand van pasboeke)
- Ten doel om sosiale, politieke en ekonomiese verandering buite die teater te beïnvloed (bv. gehoor word gemobiliseer)
- Verset teen sosiopolitieke ongeregthede (bv. uitbuiting van werkers)
- Ten doel om samelewing te verander (bv. vleisverkoper vra Morena vir opleiding/onderrig)
- Trek aandag na die ongeregthede deur apartheid toegedien

(6)

2.4

Onderwerp	11.4: Suid-Afrikaanse Teater: Protes 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Analisering					
Bevelswerkwoord	Bespreek					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1–2	Middel	3–4	Hoog	5–6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde. Erken kandidaat se kennis van hoe die toneelstuk geskep is.

Ken volpunte toe vir:

- Drie goed gemotiveerde stellings of
- Ses aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Mbongeni en Percy het hulle materiaal gesamentlik gevind deur:**Waarneming/Navorsing**

- Toegang tot argiewe, boeke, persoonlike onderhoude en ervarings (tydens gevangeneskap en eensame aanhouding het hul vertroosting in die Bybel gevind), waarneming van mense in werklike situasies.
- Barney Simon het die skeppers aan die boek 'Towards a Poor Theatre' blootgestel.
- Maak bronnemateriaal, soos temas/idees/insidente.

Dinkskrum/Ontdekking

- Bespreek en raadpleeg oor betekenis, implikasies en gebruike uit die bronmateriaal.
- Gebruik spontane dialoog, toneelspel en interaksie in karakter
- Eksperimenteer en speel met moontlike temas, beelde, karakters, stories en tonele
- Skep en bedink moontlike tonele, karakters, situasies
-
- Hersien, pas aan, voeg by, redigeer en sny die geïmproviseerde tonele demokraties om die finale toneelstuk te skep

(6)

2.5

Onderwerp	11.10: Arm/Gestroopte Teater 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Onthou					
Bevelswerkwoord	Noem					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Identifiseer, spesifiseer of noem op naam					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/Probleemoplossing	Maklik					
Rubriektipe	Kort Spesifieke Antwoord (KSA) ('SSR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	0	Hoog	1

Jerzy Grotowski, Barney Simon, Athol Fugard, Wole Soyinka

(1)

2.6

Onderwerp	11.4 Suid-Afrikaanse Teater 11.10: Arm/Gestroopte Teater					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip					
Bevelswerkwoord	Motiveer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/Probleemoplossing	Maklik					
Rubriektipe	Kort Spesifieke Antwoord (KSA) ('SSR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante antwoorde wat 'n begrip van Arm/Gestroopte-teaterbeginsels toon.

Beweging/Gebare/Fisiese elemente:

- Hang af van die akteur se vaardighede
- Geskep met die akteur se liggaam
- Gebruik om die verhaal, karakter of voorwerpe te kommunikeer

Akteur-Gehoerverhouding:

- Die verdeling tussen die gehoor en die akteur word uitgeskakel
- Die gehoor kan selfs aan alle kante van die opvoering sit
- Die gehoor raak emosioneel betrokke by die opvoering

Manuskrip:

- Is deur die akteurs as 'n groep geskep
- Is op 'n demokratiese manier ontwikkel

Verhoogkuns:

- Die verhoog is leeg/kaal
- Daar is min rekwisiete
- Daar is geen dekorstel nie
- Die rekwisiete kan gebruik (verander) word (as) in verskillende voorwerpe
- Kostuumgebruik is minimaal

Toneelspel en karakterisering:

- Die akteur en sy/haar vaardighede vorm die kern van die opvoering
- Akteurs, deur die gebruik van hulle liggame, stemme en verbeelding kan rekwisiete word
- Die toneelspel is op geloofwaardige en eerlike emosies gegrond

(6)

2.7

Onderwerp	11.4: Suid-Afrikaanse Teater: Protes 11.11: Inleiding tot Werkswinkelteater 11.10: Arm/Gestroopte Teater 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Verstaan/Begrip					
Bevelswerkwoord	Beskryf					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee, vertel, beskryf 'n volledige weergawe van iets of iemand					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1–2	Middel	3–4	Hoog	5–6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde beskrywing en antwoorde. Erken die kandidaat se kreatiwiteit en begrip van die transformasieproses wat die akteurs gebruik wanneer die jazz-orkes in 'n wit polisieman en 'n swart musikant verander.

Ken volpunte toe vir:

- Drie goed gemotiveerde stellings of
- Ses aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Teatervaardighede en -tegnieke:**Mimiek**

- Akteurs kan die musikale instrumente mimeer/naboets, bv. hulle maak asof hulle die instrumente in hulle hande vashou en speel. Dit terwyl hulle die geluide wat die instrumente maak, naboots. Hulle maak gebare (bewegings) wat in ritme met die instrumente is

Oorgang van een tegniek na die volgende

- Die een akteur (Percy) hou op om die instrument te speel. Percy sit 'n polisieman se pet en 'n rooi narreneus op wat 'n wit polisieman simboliseer, sy houding is regop en hy verander sy stem om die aksent van 'n wit mens na te boots (mimeer)
- Die ander akteur (Mbongeni) is steeds besig om die instrument te speel en moedig die gehoor aan om hande te klap en saam die liedjie te sing. Hy gee die indruk dat hy vir 'n skare mense optree

Tableaus

- Akteurs vorm 'n tableau van 'n jazz-orkes met hulle liggame

(6)

2.8

Onderwerp	11.4: Suid-Afrikaanse Teater: Protes 11.11: Inleiding tot Werkwinkelteater 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skepping					
Bevelswoord	Bespreek					
Verduideliking van bevelswoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg Dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Baie moeilik					
Rubriektipe	Uitgebreide Saamgestelde-antwoord-rubriek (USAR) ('ECR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1–3	Middel	4–7	Hoog	8–10

Verwys na die aantekeninge en rubriek in BYLAE A om jou nasienwerk te lei.

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat begrip, analise, evaluering, toepassing en gevolgtrekkings met betrekking tot die onderwerpmateriaal van die vraag weerspieël.

Die volgende is 'n riglyn:

Karakters:

- Is verteenwoordigend van of die mense van Suid-Afrika
- Gebaseer op onderhoude wat Mbongeni en Percy met werklike mense gehad het, bv. Aunty Dudu, die vleisverkoper, die ou man
- Weerspieël die sosio-ekonomiese stryd van mense in 'n apartheid-Suid-Afrika, bv. hawelose mense wat afval/rommel deursoek, ongeletterde kinders, mynwerkers, armoedige mense

Temas van:

- Armoede
- Werkloosheid
- Rassisme
- Onderdrukking
- Swak werksomstandighede
- Paswette en beperking op vryheid
- Kan in die konteks van apartheid-Suid-Afrika bespreek word
- Vra vrae oor moraliteit

Sosio-politiese Konteks:

- Gedurende Apartheid
- Erge onderdrukking deur die Apartheidsregering
- Inperking van beweging deur verskeie wette bv. Paswet
- Armoede van die onderdrukte
- Skep 'n leë ruimte/spasie om kulturele werklikheid uit te druk

10
[20]

VRAAG 3: SOPHIATOWN DEUR THE JUNCTION AVENUE THEATRE COMPANY

3.1

Onderwerp	12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Toepassing					
Bevelswerkwoord	Voorstel					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Oorweeg, noem 'n idee, moontlike plan; gee 'n idee					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Spesifieke Antwoord (KSA) ('SSR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1	Middel	2–3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoord wat die kandidaat se begrip van die term weerspieël.

Die volgende is 'n riglyn:

Dit is klassiek omdat:

- Dit tydloos is want dit handel oor samelewingskwessies wat algemeen in die verlede en vandag voorkom

Dit is 'n musiekuitvoering omdat:

- Dit het musikale elemente, soos sang en dans

(4)

3.2

Onderwerp	12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Verduidelik					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Maak iets duidelik, maklik om te verstaan deur dit in meer besonderhede te beskryf, om relevante feite van inligting daaroor te onthul. Gee 'n rede om te verontskuldig of verduidelik ('n aksie/handeling van gebeurtenis)					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoord. Erken kandidaat se begrip of die 'lewende koerant' as 'n teatervorm wat:

- Kontemporêre gebeure en kwessies op die verhoog dokumenteer
- Feite gebruik om die onderwerpmateriaal te ondersteun
- Is nuuswaardig
- Sodra dit vasgelê is in die geskiedenis, sal dit onthou word
- Inligting deur die medium van die teater wil versprei

(2)

3.3

Onderwerp	12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Analisering					
Bevelswerkwoord	Bespreek					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg Dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1–2	Middel	3–4	Hoog	5–6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoord wat die waarde en proses om *Sophiatown* as 'n 'lewende koerant' te skep, weerspieël.

Ken volpunte toe vir:

- Drie goed gemotiveerde stellings of
- Ses aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn.

Dit kan waardevol wees omdat dit:

- Relevante onderwerpmateriaal gebruik
- Belangrike sosiopolitieke en historiese inligting dokumenteer
- Opvoed en vermaak
- Die township musikale styl gebruik. Die plaaslike styl is bekend vir die gehore en laat hulle meedoen
- Gebruik sang, dans en drama waarmee die gehoor kan aansluiting vind
- Gebruik stereotipiese karakters wat maklik herken kan word
- Belig ikone van die 1950's, soos Dolly Rathebe en die Manhattan Brothers

Die funksie van 'n lewende koerant:

- Dis 'n rekord van die geskiedenis van Sophiatown wat andersins verlore sou gegaan het
- Dokumenteer gebeure en herinneringe van 'n lewendige gemeenskap
- Belig die lewens van helde van die stryd, musiekikone en gewone burgers wat in vrede en harmonie met mekaar kon saamleef tenspyte van ras
- Hou rekord van die pyn en lyding wat deur mense ondervind is as gevolg van die streng apartheidswette

(6)

3.4

Onderwerp	12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Evaluering					
Bevelswerkwoord	Assesseer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Bepaal, beoordeel, oorweeg die betekenis/belangrikheid, waarde, doel, toestand van iets deur noukeurige waardebevestiging en studie om te verstaan, te interpreteer					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1–2	Middel	3–4	Hoog	5–6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde. Erken die kandidaat se assessering van die invloed van *Sophiatown* vandag.

Ken volpunte toe vir:

- Drie goed gemotiveerde stellings of
- Ses aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Dit bevat sosiopolitieke kwessies wat vandag steeds voor die hand liggend is, soos:

- Misdaad en rampokkery (bendes) wat algemeen in die 1950's was, het vandag 'n groter probleem geword as gevolg van die bekikbaarheid van dwelms en wapens
- Diskriminasie wat steeds voorkom, ten spyte van die feit dat apartheidswette herroep is
- Behuising en grondtekorte wat kritieke kwessies bly
- Dienslewering en basiese geriewe waaraan daar steeds 'n tekort is, of wat glad nie bestaan nie
- Gedwonge verskuiwings wat steeds lukraak deur verhuurders en die regering uitgevoer word
- Dit sal bydra tot harmonie en vrede tussen verskillende rasse wat saam leef as gevolg van die lesse uit die verlede geleer
- Die wat betrokke was in die stryd, word erken vir hul betrokkenheid en bydra tot demokrasie
- Dit word opgevoer ter nagedagtenis aan die gestorwenes van die Apartheid era

Dit het vermaaklikheidswaarde omdat dit:

- Sang en dans bevat
- Het lewendige karakters
- Die verhoog is interessant met al die baniere en slagspreuke
- Het komiese elemente wat met die stelsel spot

Dit dokumenteer 'n belangrike deel van Suid-Afrika se sosiopolitieke geskiedenis wat:

- Nooit vergeet of herhaal moet word nie

- Alle jongmense moet ken
- Ons help om nie weer dieselfde foute te maak nie
- Bewustheid skep

(6)

3.5.1

Onderwerp	12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Toneeltekste (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Toepassing					
Bevelswerkwoord	Hoe					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Redeneer, toon dat iets bestaan of die geval is Vir oorweging voorlê Om 'n idee, moontlike plan of handeling vir ander te noem vir oorweging Om 'n idee in gedagte te hê					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat die voordele om saam met Malcolm Purkey te werk, evalueer

Die volgende is 'n riglyn:

Die voordele om saam Malcolm Purkey te werk – dit is 'n geleentheid om:

- In kritieke gesprekke gewikkel te raak om uit sy ervaring as 'n regisseur te leer
- Evalueer en leer uit die skeppingsproses van die oorspronklike produksie
- Bekom vaardighede en kennis wat deur 'n toneelregisseur benodig word
- Kan 'n lewendige geskiedenis en teatertradisie aan toekomstige generasies oorgee, sodat ons nie vergeet nie

(2)

3.5.2

Onderwerp	10.4: Toneelstudie. Fisiese en Vokale Karakterisering 10.7: Nieverbale Kommunikasie 11.6: Fisiese Teater 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skepping					
Bevelswerkwoord	Bespreek					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	1-2	Hoog	3-4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde en kreatiewe antwoorde.

Ken volpunte toe vir:

- Twee goed gemotiveerde stellings of
- Vier aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Blok ('Blocking'):

- Kan akteurs in staat stel om geloofwaardig in die ruimte/spasie rond te beweeg
- Laat individuele vertolking toe vir blok, stemming, betekenis en toneelspel om uit die lees van die manuskrip voort te vloei
- Verskaf spesifieke plasing van die karakters
- Lei die akteurs tot aksie/handeling en reaksie wat met die manuskrip meevoel
- Byvoorbeeld, plaas die akteurs op die verhoog teenoor die gehoor en beweeg na die gehoor toe, miskien selfs af met die trappe tussen die mense inbeweeg om die erns van hulle boodskap te beklemtoon

(4)

3.5.3

Onderwerp	10.4: Toneelstudie. Fisiese en Vokale Karakterisering 10.7: Nieverbale Kommunikasie 11.6: Fisiese Teater 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Toepassing, Analisering					
Bevelswoord	Bespreek, Stel voor					
Verduideliking van bevelswoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg dit Redeneer, toon dat iets bestaan of die geval is Vir oorweging voorlê Om 'n idee, moontlike plan of handeling vir ander te noem vir oorweging Om 'n idee in gedagte te hê					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde.

Ken volpunte toe vir:

- Drie goed gemotiveerde stellings of
- Ses aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Vokale en fisiese vertolkingskeuses:**Jakes**

- Weerspieël die geloofwaardigheid (waarheid) van sy karakter en sy gevoelens op daardie oomblik, bv. hy kan bitterheid in sy stemtoon weergee of hartseer wanneer hy praat oor hoe Charlie dood is. Sy vokale vertolking kan wissel van hartseer tot bitterheid tot woede wat in sy houding weerspieël kan word wanneer hy in teëspoed sterk staan.

Mamariti

- Kan hartseer uitdruk. Haar vokale vertolking kan wissel van hartseer tot skok tot desperaatheid of hulpeloosheid kan in 'n swarmoedigheid in haar liggaam en 'n stilheid in haar bewegings en stem weerspieël word.

Kandidate kan die vraag holisties beantwoord. Hulle kan byvoorbeeld na Stanislavski se metode verwys.

(6)

3.6

Onderwerp	10.4: Toneelstudie. Fisiese en Vokale Karakterisering 10.7: Nieverbale Kommunikasie 11.6: Fisiese Teater 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Evaluering					
Bevelswoord	Bespreek					
Verduideliking van bevelswoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriek tipe	Uitgebreide Saamgestelde-antwoord-rubriek (USAR) ('ECR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-3	Middel	4-7	Hoog	8-10

Verwys na die aantekeninge en rubriek in BYLAE A om jou nasienwerk te lei.

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat begrip, analise, evaluering, toepassing en gevolgtrekkings met betrekking tot die onderwerpmateriaal van die vraag weerspieël.

Die volgende is 'n riglyn:

Die verhoogplasing en ontwerp is effektief omdat:

- Elk van die karakters se persoonlike ruimtes op die verhoog is deur die plasing van hulle besittings gemerk
- Ruimte is ekonomies gebruik
- Brechtiaanse realistiese rekwisiete word gebruik
- Dinamiese visuele afbeeldings, soos plakkate herskep die stemming en atmosfeer van Sophiatown, die plek
- Dit gebruik verskillende vlakke
- Dit versterk die intieme akteur-gehoorverhouding
- Karakters kan maklik op die dekorstel rondbeweeg
- Dit is 'n buigsame verhoogruimte met gebruik van rostrums
- Telegraafpale voeg by die geloofwaardigheid van die plek
- Doeltreffende gebruik van beligting skep stemming en atmosfeer
- Skerms en agtergrond herinner ons aan die konteks van die toneel (Drum tydskrif: 'We won't move')

(10)
[40]

VRAAG 4: SIENER IN DIE SUBURBS DEUR PG DU PLESSIS

4.1

Onderwerp	10.3: Toneeltekste 1: Suid-Afrikaanse Teater 10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Tekste 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Onthou					
Bevelswerkwoord	Identifiseer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Om 'n probleem, behoefte, feit, ens. te herken en te toon wat dit is en dat dit bestaan Om te bewys wie of wat iemand of iets is					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	0	Hoog	1

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat verduidelik waarom Tjokkie jok.

Die volgende is 'n riglyn:

- Tienie dring daarop aan dat Jakes die pa van die baba is wat sy dra
- Sy impliseer dat Tjokkie geïnk het toe hy 'sien' dat Jakes nie die pa van die kind is nie

(1)

4.2

Onderwerp	10.3: Toneeltekste 1: Suid-Afrikaanse Teater 10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Tekste 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Verduidelik					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Maak iets duidelik, maklik om te verstaan deur Dit in meer besonderhede te beskryf of om relevante feite of inligting daarvoor te onthou					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n begrip van die karakter weerspieël.

Die volgende is 'n riglyn:

Tienie bedoel sy is:

- Nie soos Ma wat saam met verskeie mans geslaap het nie
- Meer stylvol as Ma want sy hoort nie in die suburbs nie

(2)

4.3

Onderwerp	11.1: Realisme en Stanislavski 11.2: Realistiese Tekse 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994) 12.8: Hersiening					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswoord	Voorstel					
Verduideliking van bevelswoord	Vir oorweging voorlê, om 'n idee, moontlike plan of handeling vir ander te noem vir oorweging, om 'n idee in gedagte te hê					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n ontleding van Tjokkie se pyn weerspieël.

Die volgende is 'n riglyn:

Tjokkie voel hy maak almal seer omdat:

- Hy die waarheid onthul dat Jakes nie pa van Tiemie se baba is nie
- Hy die wennommers vir die perdewedrenne waarop Giel gewed het, onthul

(2)

4.4

Onderwerp	10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Tekse 11.5: Suid-Afrikaanse Tekse 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Analisering					
Bevelswoord	Verduidelik					
Verduideliking van bevelswoord	Maak iets duidelik, maklik om te verstaan deur dit in meer besonderhede te beskryf of om relevante feite of inligting daarvoor te onthul					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde. Erken voorbeelde uit die teks om die kandidaat se analise en toepassing van drie eenhede op die toneelstuk te motiveer.

Die volgende is 'n riglyn:

Eenheid van tyd:

- Die toneelstuk stippel die gebeure uit wat gedurende twee dae by 'n huis in die suburbs plaasvind
- Die dramatiese handeling vind op 'n geloofbare wys en plaas want dit is lineêr, chronologies en verenig

Eenheid van plek:

- Die ligging is Ma se huis in die suburbs, meer spesifiek, die agterplaas
- Dit is 'n realistiese ruimte
- Die plek/ligging verander nie

Eenheid van aksie/handeling:

- Die gebeure wat uitspeel is geloofwaardig
- Dit vind in 'n duidelike 'oorsaak-gevolg'-rangskikking plaas

(6)

4.5.1

Onderwerp	10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 11.5: Suid-Afrikaanse Teks 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skepping					
Bevelswerkwoord	Bespreek					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1	Middel	2-3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante antwoorde wat die kandidaat se kreatiwiteit om aspekte van die toneelstuk te moderniseer, weerspieël.

Die volgende is 'n riglyn:

Kostuum vir enige van die karakters:

- Is aangepas vir verskillende plekke op die filmstel
- Is realisties en gedetailleerd om die karakter weer te gee/speel/vertolk
- Kan by kontemporêre manier aanpas
- Teksture van kledingstowwe sal in nabyskote op film wys, so aandag aan detail, kleur en styl is visueel belangrik op 'n groot skerm

(4)

4.5.2

Onderwerp	10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 11.5: Suid-Afrikaanse Teks 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skepping					
Bevelswerkwoord	Bespreek					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante antwoorde wat die kandidaat se kreatiwiteit om aspekte van die toneelstuk te moderniseer, weerspieël.

Die volgende is 'n riglyn:

Stelinkleding/Stelomgewing/Stelagtergrond:

- Die oorspronklike stelomgewing vir die toneelstuk is 'n arm suburb/woonbuurt in die suide van Johannesburg in die 1970's
- As gevolg van die toneelstuk se universele temas, kan dit verander word na enige suburb/woonbuurt en tyd waar arm gemeenskappe gevind word, bv. een weergawe is op die Kaapse Vlakte verfilm

(2)

4.5.3

Onderwerp	10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 11.5: Suid-Afrikaanse Teks 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skepping					
Bevelswerkwoord	Bespreek					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1	Middel	2-3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante antwoorde wat die kandidaat se kreatiwiteit om aspekte van die toneelstuk te moderniseer, weerspieël.

Ken volpunte toe vir:

- Twee goed gemotiveerde stellings of
- Vier aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Stel en rekwisiete

- Die oorspronklike verhoogaanwysings dring aan op 'n Buick waaraan Tjokkie werk. Die model van die kar kan opgedateer word na 'n moderne fabriek en model, bv. 'n VW Polo.
- Die toerusting wat Tjokkie gebruik, kan opgedateer word na moderne gereedskap, bv. elektroniese gereedskap, gerekenariseerde toestelle

(4)

4.5.4

Onderwerp	10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 11.5: Suid-Afrikaanse Teks 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skepping					
Bevelswerkwoord	Bespreek					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1	Middel	2	Hoog	3

Nasieners aanvaar enige relevante antwoorde wat die kandidaat se kreatiwiteit om aspekte van die toneelstuk te moderniseer, weerspieël.

Ken volpunte toe vir:

- Drie aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Klankeffekte

- Die oorspronklike liedjie wat in die toneelstuk gebruik is – 'Sugar, Sugar' kan gemoderniseer word
- Die radiostasie wat gebruik word om die perdewedren uit te saai, kan opgedateer word
- Selfoonklank kan gebruik word

(3)

4.6

Onderwerp	10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 11.5: Suid-Afrikaanse Teks 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Analisering					
Bevelswerkwoord	Motivering					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets doen					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat die toepassing van vokale en fisiese beginsels vir 'n optrede/opvoering weerspieël.

Ken volpunte toe vir:

- Drie goed gemotiveerde stellings of
- Ses aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Die kandidaat kan 'n begrip toon van die volgende beginsels van Stanislavski se stelsel/metode toon, bv.

Fisiese stand van aksies

- Aksies en reaksies moet realisties en nie voorspelbaar wees nie – dit moet werklik gevoel word en toegelaat word om te gebeur
- Fisiese aksie (gesigsuitdrukking, gebare en beweging) moet 'n getroue verlengstuk van emosies, gevoelens en motiverings in die skep van die karakter wees

Doelwitte en Superdoelwitte ('Beat Work')

- Karakter verander in denke; gevoelens en motiverings moet realisties weergegee/vertolk word
- Eenhede en doelwitte moet in die akteur se fisiese en vokale uitdrukking weerspieël word

Vokale Uitdrukking

- Die akteur skep die illusie van werklike, natuurlike, alledaagse gesprekke
- Die akteur moet 'n begrip toon van die gedagtes, gevoelens en motiverings wat in sy/haar vokale aksies en reaksies deur stemhoogte, pas, tempo, volume, ens. weergegee word

Magiese As ('Magic If')

- Die akteur moet leef asof hy/sy die karakter is en vokale en fisiese reaksies kan daarom van opvoering tot opvoering verskil, maar sal altyd realisties en geloofwaardig wees
- Die akteur moet glo dat die situasies, ander karakters en aksies van die toneelstuk werklik is
- Hy/Sy moet die 'magiese as' toepas en vra: 'Wat as dit werklik was?'

Aandagsirkels

- Die akteur se fokus moet op die wêreld van die toneelstuk en nie op die gehoor wees nie.
- Die akteur moet op emosies, motiverings en aksie fokus.
- Die akteur moet op aandagsirkels wat wyer word, kan fokus, bv. fokus en skenk eers aandag aan eie gedagtes, aksies, emosies dan aan mede-akteurs en dan aan die fisiese omgewing op die verhoog

Emosionele geheue

- Akteur kan persoonlike ervarings en werklike emosies gebruik
- Emosies uit geheue moet verskeie jare oud wees en die akteur moet alreeds die insident wat die emosies veroorsaak het, verwerk het voordat hierdie emosies gebruik kan word

(6)

4.7

Onderwerp	11.4: Suid-Afrikaanse Teater 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Evaluering					
Bevelswerkwoord	Evalueer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Om die belangrikheid, waarde, doel, verdienstelikheid van toestand van iets te bepaal, te bepaal deur sorgvuldige oorweging en bestudering om te verstaan, te interpreteer of te lei					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriek tipe	Uitgebreide Saamgestelde-antwoord-rubriek (USAR) ('ECR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-3	Middel	4-7	Hoog	8-10

Verwys na die aantekeninge en die rubriek in BYLAE A om jou nasienwerk te lei.

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat begrip, analise, evaluering, toepassing en gevolgtrekkings met betrekking tot die onderwerpmateriaal van die vraag weerspieël.

Aanvaar óf negatiewe óf positiewe antwoorde.

Die volgende is 'n riglyn:

Die toneelstuk is pessimisties omdat:**Karakters se stryd:**

- Dit handel oor individue in 'n oorlewingstryd gewikkel in 'n arm gemeenskap met baie sosio-ekonomiese probleme
- Dit beklemtoon persoonlike probleme, bv. alkoholisme, moord, selfdood, verraad
- Dit fokus op karakters wat desperaat is om te ontsnap, bv. Tiemie wil uit die suburbs ontsnap, maar sy kry egter nooit die geleentheid nie
- Tjokkie voel jy is verantwoordelik vir die konflik wat sy 'sien' in die toekoms in, geskep het. Hy pleeg selfdood.

Temas:

- Om in jou eie omstandighede vasgevang te wees
- Desperaatheid vir 'n beter lewe
- Wanhoop oor die toekoms

Sosio-ekonomiese konteks

- Die suburbs word as 'n doodloopstraat beskou
- Armoede gedy
- Karakters sukkel om te oorleef of te ontsnap

Die toneelstuk is nie pessimisties nie omdat die karakters in hoop lewe, bv.:**Karakters se stryd:**

- Karakters is dapper genoeg om voort te gaan om teen die status quo te stry
- Tiemie wil die suburbs verlaat
- Tjokkie voel Tiemie het potensiaal en kan aan haar omstandighede ontsnap
- Giel wed op die perde en hoop om aan sy armoede te ontsnap
- Jakes hoop vir 'n idilliese gesin wanneer Tiemie sy baba het
- Ma lewe in hoop dat Pa sal terugkeer

Temas:

- Hoop in 'n hopelose situasie
- Die stryd vir 'n beter lewe

Sosio-ekonomiese konteks:

- Ten spyte van hulle omstandighede probeer die karakters om bo hulle sosio-ekonomiese situasie uit te styg
- Laer-middelklas-samelewing word onder die mikroskoop geplaas
-

(10)
[40]

TOTAAL AFDELING B: 40

AFDELING C: SUID-AFRIKAANSE TEATER: NÁ 1994 – KONTEMPORÊR

Die kandidaat moet slegs EEN vraag in hierdie afdeling beantwoord.

VRAAG 5: NOTHING BUT THE TRUTH DEUR JOHN KANI

5.1

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 11.2: Realistiese Teks 11.9 Regisseur/Ontwerper/Teater of Film 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.7: Voorgeskrewe Toneeltekste 3: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skepping					
Bevelswerkwoord	Voorstel					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Vir oorweging voorlê, om 'n idee, moontlike plan of handeling vir ander te noem vir oorweging, om 'n idee in gedagte te hê					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante antwoorde wat 'n begrip van die funksie van die plakkaat toon. Aanvaar enige TWEE.

Die volgende is 'n riglyn:

- Tyd
- Datum
- Venue/Plek
- Kleur
- Aanhaling
- Stelling
- Illustrasie

(2)

5.2

Onderwerp	10.12: Opvoerkonvensies 11.1: Realisme en Stanislavski 11.9 Regisseur/Ontwerper/Teater of Film 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994) 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Motiveer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n begrip van die titel toon.

Die volgende is 'n riglyn:

- Die boodskap van die titel weerspieël die temas en boodskappe van *Nothing But The Truth*
- Die fokus is op onthulling/openbaarmaking (die waarheid vertel) as 'n voorwaarde vir versoening
- Om die waarheid te vertel is noodsaaklik vir die genesingsproses van die land

(2)

5.3

Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 10.3: Toneeltekste 1: Suid-Afrikaanse Teater 11.5: Toneeltekste 1: Suid-Afrikaanse Teater tekste 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.7: Voorgeskrewe Toneeltekste 3: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Onthou					
Bevelswoord	Noem					
Verduideliking van bevelswoord	Identifiseer, spesifiseer of noem op naam					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1	Middel	2-3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante wat 'n begrip van Siphos se 'stilsweye' toon.

Die volgende is 'n riglyn:

Siphos se stilsweye het hom op die volgende maniere seergemaak:

- Hy was bitter omdat hy sy vrou verloor het
- Hy was kwaad vir Themba (bv. sy goed by hom gevat: sy draadbus, baadjie, ens.) en kon dit nie uitdruk nie
- Hy is deur Luvuyo se dood seergemaak, maar toon dit nie.
- Hy weier om die waarheid oor Themba en Sindiswa te onthul en kry in stilte swaar
- Sy woede teenoor die 'comrades' wat sy vader se begrafnis oorgeneem het, hou hy binne hom en dit vreet aan hom

(4)

5.4

Onderwerp	10.4: Toneelstudie 10.7: Nieverbale Kommunikasie 10.8: Tekstvertolking/-interpretasie 10.12: Opvoerkonvensies 11.3: Stem- en Liggaamswerk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswoord	Beskryf					
Verduideliking van bevelswoord	Gee, vertel, beskryf 'n volledige weergawe van iets of iemand					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante wat 'n begrip van die geskiktheid van toneel wat hulle gekies het, toon.

(2)

5.5

Onderwerp	10.4: Toneelstudie. Fisiese en Vokale Karakterisering 10.7: Nieverbale Kommunikasie 10.12: Opvoerkonvensies 11.2: Toneeltekst 1: Realistiese Tekst 11.6: Fisiese Teater 12.7: Voorgeskrewe Toneeltekst 2: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Toepassing					
Bevelswerkwoord	Verduidelik					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Maak iets duidelik, maklik om te verstaan deur dit in meer besonderhede te beskryf of om relevante feite of inligting daarvoor te onthul					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat kreatiwiteit en begrip van die elemente van regie, blok/verhoogplasing en toneelspel weerspieël.

Die volgende is 'n riglyn:

Ken volpunte toe vir:

- Drie goed gemotiveerde stellings of
- Ses aparte gedagtes/idees

Die regisseur kan:

- Die akteurs oor die betekenis van die toneel inlig
- Laat die akteurs deur die dekorstel te beweeg (stap) om die ruimte te verken en verskillende plekke op die verhoog op 'n realistiese manier te kry
- Laat vertolking/interpretasie toe sodat blok/verhoogplasing, betekenis en toneelspel uit die lees van die manuskrip voortvloei.
- Vra uit oor die karakters se motivering en bedoeling om geloofwaardige reaksies te kry
- Help die akteurs om toneel te speel en te reageer op 'n manier wat getrou aan hulle karakters is en op 'n manier wat uit die manuskrip gemotiveer kan word.
- Gebruik Stanislavski se stelsel/metode hieronder.

Fisiese stand van aksies

- Aksies en reaksies moet realisties en nie voorspelbaar wees nie – dit moet werklik gevoel word en toegelaat word om te gebeur
- Fisiese aksie (gesigsuitdrukking, gebare en beweging) moet 'n getroue verlengstuk van emosies, gevoelens en motiverings in die skep van die karakter wees

Doelwitte en Superdoelwitte ('Beat Work')

- Karakter verander in denke; gevoelens en motiverings moet realisties weergegee/vertolk word

- Eenhede en doelwitte moet in die akteur se fisiese en vokale uitdrukking weerspieël word

Vokale Uitdrukking

- Die akteur skep die illusie van werklike, natuurlike, alledaagse gesprekke
- Die akteur moet 'n begrip toon van die gedagtes, gevoelens en motiverings wat in sy/haar vokale aksies en reaksies deur stemhoogte, pas, tempo, volume, ens. weergegee word

Magiese As ('Magic If')

- Die akteur moet leef asof hy/sy die karakter is en vokale en fisiese reaksies kan daarom van opvoering tot opvoering verskil, maar sal altyd realisties en geloofwaardig wees
- Die akteur moet glo dat die situasies, ander karakters en aksies van die toneelstuk werklik is
- Hy/Sy moet die 'magiese as' toepas en vra: 'Wat as dit werklik was?'

Aandagsirkels

- Die akteur se fokus moet op die wêreld van die toneelstuk en nie op die gehoor wees nie.
- Die akteur moet op emosies, motiverings en aksie fokus.
- Die akteur moet op aandagsirkels wat wyer word, kan fokus, bv. fokus en skenk eers aandag aan eie gedagtes, aksies, emosies dan aan mede-akteurs en dan aan die fisiese omgewing op die verhoog

Emosionele geheue

- Akteur kan persoonlike ervarings en werklike emosies gebruik
- Emosies uit geheue moet verskeie jare oud wees en die akteur moet alreeds die insident wat die emosies veroorsaak het, verwerk het voordat hierdie emosies gebruik kan word

(6)

5.6

Onderwerp	10.4: Toneelstudie 10.7: Nieverbale Kommunikasie 10.8: Teksvertolking/-interpretasie (Individuele Optrede) 10.12: Opvoer- en Filmkonvensies 11.3: Stem- en Liggaamswerk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswoord	Verduidelik					
Verduideliking van bevelswoord	Maak iets duidelik, maklik om te verstaan deur dit in meer besonderhede te beskryf of om relevante feite of inligting daarvoor te onthul					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1	Middel	2-3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n begrip van die toepassing van vokale en fisiese vaardighede in die produksie weerspieël.

Sien holisties na.

Ken volpunte toe vir:

- Twee goed gemotiveerde stellings of
- Vier aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Vokale Vaardighede:

- Resonansie vir projeksie en vashou van die emotiewe en tonale kwaliteit van woorde
- Artikulasie vir duidelike uitdrukking
- Frasering vir nuanse van uitdrukking
- Vokale verskeidenheid geskep deur stemhoogte, pas, pousering, aksente

Fisiese Vaardighede:

- Bewegingsvaardighede
- Internalisasie van emosie
- Gebruik van gebare en gesigsuitdrukkings
- Liggaamsbewustheid in ruimte
- Kinestetiese bewustheid

(4)

5.7

Onderwerp	10.4: Toneelstudie 10.7: Nieverbale Kommunikasie 10.8: Tekstvertolking/-interpretasie (Individuele Optrede) 10.12: Opvoer- en Filmkonvensies 11.3: Stem- en Liggaamswerk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Kies, Verduidelik					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Maak iets duidelik, maklik om te verstaan deur dit in meer besonderhede te beskryf of om relevante feite of inligting daarvoor te onthul					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1	Middel	2-3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat kreatiwiteit in die keuse van 'n geskikte item om by die produksie in te sluit, weerspieël. Antwoorde moet motiveer waarom die item ingesluit moet word om die boodskap van versoening te versterk.

Voorbeelde van items kan die volgende insluit

- Liedjies
- Dansitem
- Spreekkoor
- Bewegingsitem
- Motiveringstoespraak
- Tromspel

(4)

- 'n Toneel
- Rap-musiek

'n Liedjie is:

- Emotief/Aandoenlik
- Kan dalk die gehoor se gevoelens oor hierdie saak opsweep
- Die woorde van die liedjie kan aanklank vind by die temas van die uiting
- Moedig vrede in die gemeenskap aan

NSS – Nasienriglyne

5.8

Onderwerp	10.12: Opvoer- en Filmkonvensies 11.1: Realisme en Stanislavski 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994) 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Motiveer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets doen					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1	Middel	2-3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat motiveer waarom die venue/plek wat vir die produksie gekies is, geskik is.

Ken volpunte toe vir:

- Twee goed gemotiveerde stellings of
- Vier aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Die venue kan die volgende wees:

- 'n Stadion om met duisende te kommunikeer indien 'n groot gehoor vereis word
- 'n Klein kamertjie om 'n intieme, diep persoonlike psigologiese ervaring te skep indien die oogmerk van die produksie is om 'n intieme akteur-gehoor-verhouding te skep
- Toeganklik

(4)

5.9

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Tekste 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.7: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.8: Hersiening					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Analisering					
Bevelswerkwoord	Bespreek					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Baie Moeilik					
Rubriek tipe	Uitgebreide Saamgestelde-antwoord-rubriek (USAR) ('ECR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1-5	Middel	6-9	Hoog	10-12

Verwys na die aantekeninge en rubriek in BYLAE A om jou nasienwerk te lei.

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat begrip, analise, evaluering, toepassing en gevolgtrekkings met betrekking tot die onderwerpmateriaal van die vraag weerspieël. Erken kreatiwiteit in hierdie antwoord.

Die volgende is 'n riglyn:

Die WVK-prosesse word in die volgende weerspieël:

Die intrige:

- Begin met 'n situasie
- Klou aan geheime en ou wonde uit die verlede
- Behels trauma en 'n behoefte aan absolute openbaarmaking van die waarheid
- Behels vooruitgang na vergifnis
- Het die moontlikheid van uiteindelijke genesing en bevryding

Karakters:

- Karakters loop 'saam op die pad na versoening' soos wat persoonlike verhale vertel word en hulle inligting onthul waarop die karakters reageer
- Siphos reis na versoening word aangedryf deur die onthulling van waarhede uit die verlede en uiteindelijke vergifnis
- Thando werk by die WVK

Temas:

- Temas van waarheid en versoening kom tot 'n einde in die finale toneel van die toneelstuk waar die Makhaya-familie weer bymekaar kom en herstel word
- Die WVK word verskeie kere genoem in die mikrokosmos van die toneelstuk
- Die gebruik van die frase 'Die waarheid, die hele waarheid en niks anders as die waarheid nie'
- Baie WVK-gevalle word in die toneelstuk genoem as die eksterne omgewing wat weer die interne omgewing van die toneelstuk beïnvloed

(12)
[40]

VRAAG 6: GROUNDSWELL DEUR IAN BRUCE

6.1

Onderwerp	10.12: Opvoerkonvensies 11.1: Realisme en Stanislavski 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994) 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Motiveer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets doen					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde.

Die volgende is 'n riglyn:

Keuse van genre:

- Nuwe Realisme omdat die verhoogplasing realisties is en die karakters op werklike mense gebaseer is
- Realisme omdat karakters en situasies realisties is
- 'n Riller omdat dit uiterste omstandighede, verhoogde spanning en geweld behels

(2)

6.2

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Tekste 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.7: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.8: Hersiening					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Opsom					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee gememoriseerde kennis					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1	Middel	2	Hoog	3

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde.

Die volgende is 'n riglyn:

Opsomming van die toneelstuk:

- Thami en Johan werk by die Garnet Lodge
- Smith, 'n welgestelde sakeman kom by die lodge aan en bly die aand oor
- Johan probeer om geld van Smith af te dreig
- 'n Geveg ontstaan tussen Johan en Smith
- Johan haal 'n mes uit en dreig Smith
- Thami tree tussenbeide, hy kalmeer Johan en oorreed hom om te gaan
- Smith kan die Lodge verlaat

(3)

6.3

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.7: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.8: Hersiening					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Analisering					
Bevelswerkwoord	Voorstel					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Vir oorweging voorlê, om 'n idee, moontlike plan of handeling vir ander te noem vir oorweging, om 'n idee in gedagte te hê					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n begrip en analise toon van die vokale en fisiese opleiding/vaardighede wat van elke karakter vereis word.

Vokale opleiding:

- Resonansie vir projeksie en vashou van die emotiewe en tonale kwaliteit van woorde
- Artikulasie vir duidelike uitdrukking
- Frasiering vir nuanse van uitdrukking
- Vokale verskeidenheid geskep deur stemhoogte, pas, pousering, aksente

Fisiese opleiding:

- Neutrale liggaam
- Bewegingsvaardighede
- Internalisasie van emosie
- Gebruik van gebare en gesigsuitdrukkings
- Liggaamlike bewustheid in ruimte
- Kinestetiese bewustheid
- Krag om die geveg/bakleiers in die toneelstuk uit te beeld
- Ratsheid
- Vermoë om die liggaam in 'n karakter te omskep

(2)

6.4

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 11.1: Realisme en Stanislavski 11.2: Toneeltekste 1: Realistiese Teks 11.9: Regisseur/Ontwerper in Teater of Film 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Beskryf					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee, vertel, beskryf 'n volledige weergawe van iets of iemand					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n analise toon van die ruimtelike vereistes van die toneelstuk.

Die volgende is 'n riglyn:

Verhoogruimte:

- Intieme teater vir 'n intieme akteur-gehoor-verhouding
- Prosceniumboog-verhoog om 'n realistiese dekorstel te verskaf
- Kandidaat kan ook spesifieke plekke/venues in Grahamstad noem, bv. DSG, die Monument, Rhodes-teater, 'n kothuis.

Dekorstel:

- Afgeskorte stel/Geslote stel om die realistiese omgewing van die toneelstuk te huisves
- Realistiese meubels wat in 'n tipiese Weskus-lodge gevind sou word, ontvangsarea en sitkamer cum eetkamer ingesluit.
- Rekwisiete kan strand-/see-bykomstighede insluit

6.5

Onderwerp	10.12: Opvoerkonvensies 11.1: Realisme en Stanislavski 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994) 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Motiveer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde. Ken punte toe vir argumente vir 'n ouderdomsbepערking of daarteen.

Die volgende is 'n riglyn:

Geen ouderdomsbepערking

- Mense ken geweld in die wêreld en in die kunste
- Dit is belangrik vir almal om blootgestel te word aan menslike konfliktsituasies om oor die lewe en die menslike toestand te leer

Ouderdomsbepערking

- Bevat geweld
- Aggressie kan jong gehore ontstel
- Dit is 'n volwasse toneelstuk en geskik vir 'n volwasse gehoor

(2)

6.6

Onderwerp	10.12: Opvoerkonvensies 11.1: Realisme en Stanislavski 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994) 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Gee					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1-2	Middel	2-3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat die voordele om die produksie by die fees op te voer, sal evalueer.

Ken volpunte toe vir:

- Twee goed gemotiveerde stellings of
- Vier aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Voordele kan die volgende insluit:

- Blootstelling aan die artistiese gemeenskap van Suid-Afrika
- Nasionale erkenning en blootstelling van die toneelstuk in 'n feesomgewing
- 'n Groot teaterpubliek woon 'n fees van hierdie aard by
- Uitstekende bemarkingsinstrument
- Potensiële inkomste vir regisseurs/akteurs/teaterpraktisyne

(4)

6.7

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.7: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.8: Hersiening					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Analisering					
Bevelswerkwoord	Lewer kommentaar					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Skryf oor ('n onderwerp) in besonderhede, neem verskillende kwessies of idees of menings/opinies wat daarmee verband hou, in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1	Middel	2-3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat evalueer of dit doeltreffend is om 'n toneelstuk via twitter te bemark.

Ken volpunte toe vir:

- Twee goed gemotiveerde stellings of
- Vier aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Doeltreffend want dit is:

- Treffend aangesien dit alliterasie bevat, nl. 'Groundswell'/'Grahamstad'
- Kort, treffend en emotief
- Vol opwinding ('gekonkel, onwettige diamanttransaksies en spanning')
- 'n Sosiale medium wat onmiddellik en aantreklik vir 'n nuwe, jong teaterpubliek is
- Opwindende onderwerpmateriaal, bv. onwettige diamanttransaksies en spanning

(4)

6.8

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 11.2: Realistiese Teks 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.7: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Toepassing					
Bevelswoord	Voorstel					
Verduideliking van bevelswoord	Vir oorweging voorlê, om 'n idee, moontlike plan of handeling vir ander te noem vir oorweging, om 'n idee in gedagte te hê					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	0	Hoog	1

Nasieners aanvaar enige relevante antwoord.

Ken volpunte toe vir:

- Een borg

Die volgende is 'n riglyn:

Die volgende kan genoem word:

- 'n Juwelier (diamante) omdat die hoofsimbool van die toneelstuk met hulle besigheid geassosieer word
- Duiktoerusting kan subtiel in die toneelstuk en teaterprogram geadverteer word
- 'n B&O (gastehuis) sou met die akkommodasie geassosieer word
- Weskus Toerisme sou die gebied kon bemark as 'n boeiende en opwindende plek om te besoek

(1)

6.9

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.7: Voorgeskrewe Toneeltekste 3: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.8: Hersiening					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skepping					
Bevelswoord	Skep					
Verduideliking van bevelswoord	Ontwikkel uit eie denke of verbeelding, as 'n kunswerk, 'n uitvinding of iets nuuts Gee aanleiding tot ontstaan					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Baie Moeilik					
Rubriektipe	Uitgebreide Saamgestelde-antwoord-rubriek (USAR) ('ECR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-5	Middel	6-9	Hoog	10-12

Verwys na die aantekeninge en die rubriek in BYLAE A om jou nasienwerk te lei.

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat begrip, analise, evaluering, toepassing en gevolgtrekkings met betrekking tot die onderwerpmateriaal van die vraag weerspieël. Erken kreatiwiteit in hierdie antwoord. Die formaat van die regisseursaantekeninge hoef nie in ag geneem te word nie.

Die volgende is 'n riglyn:

Regisseurs se aantekeninge:**Sosiolitieke verband:**

- Sosiolitieke konteks is aktueel en verteenwoordigend van die spanning in 'n veranderende Suid-Afrika
- Onderliggende verontrusting kom na die oppervlak in die toneelstuk en in Suid-Afrika
- Titel van die toneelstuk weerspieël onderstrominge in ons wêreld
- Karakters is ekstreem en verteenwoordigend van 'n spesifieke samelewing

Temas en Kwessies:

- Temas en boodskappe is universeel van toepassing
- Verskuiwende mag en magstryde dryf die toneelstuk (bv. Johan en Thami se ambisies)
- Eensaamheid, isolasie en desperaatheid vir finansiële sukses sodat daar vir geliefdes gesorg kan word (bv. Johan en Thami wil suksesvol en ryk word deur middel van hulle diamanttransaksies)

Aksie/Handeling en Dialoog:

- Aksie/Handeling is intens en spanningsvol
- Is realisties en is vol spanning, intrige en onsekerheid
- Aksie weerspieël die verskuiwende verhoudings in 'n veranderende Suid-Afrika
- Spanning tussen die karakters is realisties en geloofwaardig
- Dialoog is toeganklik en kragtig en dit word in die aksie weerspieël
- Realisties, gebaseer op alledaagse gesprekke en konflikte

(12)
[40]

VRAAG 7: MIS DEUR REZA DE WET

7.1

Onderwerp	12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994) 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Onthou					
Bevelswerkwoord	Identifiseer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Om 'n probleem, behoefte, feit, ens. te herken en te toon wat dit is en dat dit bestaan Om te bewys wie of wat iemand of iets is					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde. Kandidate kan óf a óf b óf c kies, op voorwaarde dat hulle hulle keuse motiveer deur begrip van elke term, met voorbeelde uit die toneelstuk, te toon.

Die volgende is 'n riglyn:

Komiese oomblikke

- Die op en afstuur van die slopemmer.
- Gertie, vergelyk haarself met Tant Hannie alhoewel sy haarself onaantreklik is.
- Gertie wat oefeninge doen tydig en ontydig.

Tragies

- Kan as 'n tragedie beskou word, omdat 'n meisie (Meisie) vermis raak, soos wat op 31 Augustus elke jaar gebeur
- Meisie word van haar gesin weggeneem wat 'n oorsaak van angs vir die gesin is omdat hulle vir haar lief is
- Dit is tragies om te sien hoe Calvinistiese vrees en onderdrukking mense vir die waarheid verblind

Tragikomedie

- Die toneelstuk bevat beide tragiese en komiese elemente
- Donker komedie sluit in die slopemmer wat op vreemde tye laat sak word (2)

7.2

Onderwerp	12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994) 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Onthou					
Bevelswerkwoord	Identifiseer					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Om 'n probleem, behoefte, feit, ens. te herken en te toon wat dit is en dat dit bestaan Om te bewys wie of wat iemand of iets is					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

NSS – Nasienriglyne

Nasieners aanvaar enige antwoorde wat 'n analise van die karakter van 'n antagonis toon. Ken punte toe vir een antagonis.

Die volgende is 'n riglyn:

Mis

Die reuk van die mis isoleer die familie en keer dat Meisie die hof gemaak word.

Miem

- Sy isoleer Meisie en verhinder haar om met die buitewêreld te meng

Afrikaner-Calvinisme

- Verorsaak dat die gemeenskap in vrees leef. Hulle isoleer hulleself. Hulle vrees alles en enigiets wat anders is.

(2)

7.3.1

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 3: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.8: Hersiening
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Analisering
Bevelswerkwoord	Lewer kommentaar
Verduideliking van bevelswerkwoord	Skryf (oor 'n onderwerp) in besonderhede, neem verskillende kwessies of idees of menings/opinies wat daarmee verband hou, in ag of oorweeg dit
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')
Gewigstoekening van punte	Laag 0 Middel 1 Hoog 2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde. Óf 'n positiewe óf 'n negatiewe antwoord op die stelling moet erken word.

Die volgende is 'n riglyn:

Die toneelstuk moet nooit vertaal word nie, omdat:

- Die titel sy veelsydige betekenis verloor, bv. mis is 'n belangrike deel van die intrige en simboliseer die toestand van hulle lewens.
- Die Afrikaner angs en die Calvinistiese verwysings sal met vertaling verlore raak

Die toneelstuk moet vertaal word, omdat:

- Dit universele temas, bv. onderdrukking vs. bevryding bevat
- Die toneelstuk sal vir 'n breër gehoor toeganklik wees, omdat gehore met universele temas, kwessies en karakter kan identifiseer

(2)

7.3.2

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 3: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.8: Hersiening					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Analisering					
Bevelswoord	Lewer kommentaar					
Verduideliking van bevelswoord	Skryf (oor 'n onderwerp) in besonderhede, neem verskillende kwessies of idees of menings/opinies wat daarmee verband hou, in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde. Óf 'n positiewe óf 'n negatiewe antwoord op die stelling moet erken word.

Die volgende is 'n riglyn:

Die toneelstuk is nie verouderd en irrelevant nie, omdat:

- Dit universele temas bevat waarby gehore aanklank kan vind, bv. seksuele onderdrukking en bevryding
- Ons kan leer oor idees, soos Afrikaner-Calvinisme en die Groot Depressie

Die toneelstuk is verouderd en irrelevant, omdat:

- Tye verander het en mense soos die karakters bestaan nie meer nie
- Gehore kan nie by die karakters of situasies aanklank vind nie

(2)

7.4

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 11.2: Realistiese Teks 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 3: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.8: Hersiening					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Toepassing					
Bevelswoord	Voorstel					
Verduideliking van bevelswoord	Vir oorweging voorlê, om 'n idee, moontlike plan of handeling vir ander te noem vir oorweging, om 'n idee in gedagte te hê					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1	Middel	2	Hoog	3-4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n begrip en ontleding van die magiese aard van die toneelstuk weerspieël.

Ken volpunte toe vir:

- Twee goed gemotiveerde stellings of
- Vier aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Die toneelstuk kan as magies beskou word, omdat dit:

- Sprokiesverhaalagtige eienskappe, verwysings, simbole of simboliese aksies bevat, bv. Meisie prik haar vinger, soos die Slapende Skoonheid/Doringrosie, of Meisie (die dame wat in nood verkeer) vasgekeer in haar toring wat wag dat haar prins haar kom red (Raponsie)
- Teen die droomagtige wêreld van die sirkus afspeel
- Droomagtige, makabere sirkusmusiek kan in die agtergrond gebruik word
- Dit aan die einde van die toneelstuk op Konstabel en Meisie se gedaantewisseling uitloop wanneer Konstabel se ware identiteit en Meisie se oorgangsrite, haar vrouword, onthul word
- Uit klanke ('n huilende, dreigende wind as eksterne weerspieëling van die omgewing van die verhoogwêreld, honde wat dreigend blaf, ens.) bestaan wat elemente van misterie, spanning en donkerte byvoeg
- Verwysings na middernag, die 'onsalige oomblik/bose uur', 'n mitiese magiese tyd van spoke en duiwels, bevat

(4)

7.5

Onderwerp	10.4: Toneelstudie 10.8: Tekstvertolking (Individuele Optrede) 10.12: Opvoerkonvensies					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Onthou, Analisering					
Bevelswerkwoord	Kies, Verduidelik					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Maak iets duidelik, maklik om te verstaan deur dit in meer besonderhede te beskryf of om relevante feite of inligting daaroor te onthul					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n kreatiewe toepassing van terreinspesifieke venues/plekke vir die opvoering van *Mis* bevat.

Ken volpunte toe vir:

- Drie goed gemotiveerde stellings of
- Ses aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Venue A: Die Ou Huis

- Herinner ons aan die ligging/omgewing van die toneelstuk
- Is vervalde
- Is geïsoleer wat gepas is want speel af tydens die Groot Depressie
- Lyk soos 'n stereotipiese spookhuis wat geskik is vir die onderwerpmateriaal van die toneelstuk

Venue B: Sirkustent

- Daar is verskeie verwysings na die sirkus, die fratsvertoning en die sirkusmusiek
- Konstabel se gedaantewisseling aan die einde verwys na 'n nar by 'n sirkus
- Die sirkus kan as 'n metafoor vir die ruimte wat hulle lewens opneem, beskou word
- Gertie en Meisie noem dat hulle die sirkus in die geheim besoek het

Venue C: Kasteel

- Daar is vergelykings tussen die toneelstuk en die Raponsie-sprokiesverhaal met betrekking tot aksie/handeling, situasies en karakters
- Meisie is in die huis vasgevang nes Raponsie in 'n kasteel vasgevang was
- Die huis is geïsoleer en afgeleë dieselfde as die kasteel se ligging

Venue D: Stonehenge

- Stonehenge het mitiese konnotasies en rituele. Hierdie twee aspekte word ook in die toneelstuk gevind.
- Ritueel: Konstabel se gedaantewisseling vind om middernag plaas
- Die ruimte self is rond/sirkelvormig wat 'n interessante plek skep waar die aksie/handeling kan plaasvind. Die gehoor en die akteurs kan in dieselfde ruimte geplaas word wat 'n onmiddellikheid in die aksie kan gee

(6)

7.6

Onderwerp	10.12: Opvoerkonvensies 11.1: Realisme en Stanislavski 12.5: Voorgeskrewe Toneeltekste 2: Suid-Afrikaanse Teater (1960–1994) 12.5: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begryp/Verstaan					
Bevelswerkwoord	Regverdig					
Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets doen					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriektype	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1	Middel	2	Hoog	3-4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat evalueer of daar 'n ouderdomsbepערking op die toneelstuk gepas moet wees, of nie. Ken punte toe vir argument ten gunste van ouderdomsbepערking of nie.

Aanvaar enige een.
Die volgende is 'n riglyn:

Geen ouderdomsbepערking nie

- Alle aspekte van die produksie is vir kinders geskik. Gebeure (meisies wat vermis raak) word net van gepraat en niks daarvan gebeur op die verhoog nie.
- Taal is geskik

Ouderdomsbepערking

- Bevat temas, soos seksuele onderdrukking en ontvoering, wat vir jonger gehore traumaties kan wees
- Daar is sensuele oomblikke wat kan aanstoot gee bv. Gertie wat ontklee
- Die slopemmer en die geluide vanuit die solder mag vrees wek.

(4)

7.7

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 11.1: Realisme en Stanislavski 11.2: Toneelstuk Teks 1: Realistiese Teks 11.9: Regisseur/Ontwerper in Teater of Film 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994)					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Toepassing					
Bevelswoord	Beskryf					
Verduideliking van bevelswoord	Gee, vertel, beskryf 'n volledige weergawe van iets of iemand					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat kreatiwiteit in die toepassing van tegniese elemente van produksie weerspieël. Sien holisties na.

Die volgende is 'n riglyn:

Klank:

- Aanvanklik kan gedempte geluide, bv. stemme wat in die verte skree, sirkusmusiek en die verskillende tipes wind gespeel word om die idee dat die aksie deur intrige en misterie omhul word, te beklemtoon
- Soos wat die toneelstuk vorder en die ware begeertes van die karakters onthul word, kan die klanke/geluide harder en helderder word om die onthulling van die waarheid te simboliseer
- Klankeffekte beklemtoon betekenis en stemming en kan ook die agtergrondomgewing van die sirkus skep

Beligting:

- Minimale beligting sal op die verhoog gebruik word, bv. slegs 'n paar kerse en miskien 'n lamp om die afwesigheid van waarheid te simboliseer
- Aan die einde van die toneelstuk, wanneer Konstabel se identiteit onthul word, lighting effects could be used to symbolise the truth.

(6)

7.8

Onderwerp	10.3: Suid-Afrikaanse Teater 10.4: Toneelstudie 11.2: Realistiese Teks 12.6: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.7: Voorgeskrewe Toneeltekste 3: Suid-Afrikaanse Kontemporêre Teater (Na 1994) 12.8: Hersiening					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skepping					
Bevelswoord	Skep					
Verduideliking van bevelswoord	Ontwikkel uit eie denke of verbeelding, as 'n kunswerk, 'n uitvinding of iets nuuts Gee aanleiding tot ontstaan					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Baie Moeilik					
Rubriektipe	Uitgebreide Saamgestelde-antwoord-rubriek (USAR) ('ECR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-5	Middel	6-9	Hoog	10-12

Verwys na die aantekeninge en rubriek in BYLAE A om jou nasienwerk te lei. Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat begrip, analise, evaluering, toepassing en gevolgtrekkings met betrekking tot die onderwerpmateriaal van die vraag weerspieël. Erken kreatiwiteit in hierdie antwoord. Die formaat van die regisseursaantekeninge hoef nie in ag geneem te word nie. Die styl 'Goties' hoef nie bespreek te word nie.

Die volgende is 'n riglyn:

Karakters en situasies

- Individue word deur tydens die pynlike bevrydingsproses met hulleself gekonfronteer
- Miem en, tot 'n mindere mate, Gertie, is die bewaarders van die beperkende, dogmatiese Calvinistiese kultuur
- Die gordyne word toegetrek om die gevaar van 'n bouse skaduwee wat glo op die uitkyk vir onskuldige jong meisies is, buite te hou
- Miem en Gertie se vals moraliteit word ontmasker. Miem, byvoorbeeld, bied haar dogter skaamteloos aan Konstabel. Sonder skaamte vertel sy die volkome vreemde man hoeveel beter sy voel nadat sy haar knypende korset uitgetrek het (wat natuurlik 'n simbool van geestelike beperking is).
- Gertie kan haarself nie beheer wanneer sy alleen saam Konstabel is nie. Sy is gefassineer wanneer hy haar van sy 'tant' Hannie se verkledingsritueel teen slaapyd in sy kamer vertel. Sy raak so weggevoer dat sy self gedeeltelik ontklee en uit die kamer moet hardloop wanneer Miem binnekom.
- Miem huiwer nie om vir Konstabel van haar seksuele behoeftes te vertel nie. Vir Meisie is hy bloot 'n gewetensbewaarder en 'n weldoener na wie sy kan vlug en haar innerlike ontbloot. Sy kan hom vrylik vertel hoe ingehok/bekrompe sy voel ten midde van die aanhoudende reuk van mis en haar beperkende bestaan.
- Konstabel is in sy gedaantewisseling as 'n nar (wanneer hy sy baadjie onderstebo aantrek, sodat dit 'n narrekostuum word), die bevrydingsfiguur wat, in sy kamoeflering as 'n konstabel, infiltreer en die beswerende mag oorwin

Temas en kwessies

- Die Calvinistiese onderdrukking van seksualiteit in teenstelling met die onderbewussyn word beklemtoon. Meisie, byvoorbeeld, word verbied om sirkus toe te gaan, en die deure word gesluit.
- Keer op keer is die bevrydingsproses in De Wet se werke 'n gewelddadige en dramatiese proses, maar een waarin die geweld intern plaasvind eerder as fisies
- Meisie se vertrek saam met Konstabel en haar gedaantewisseling in haar aannemingsrok is simbolies van haar bevryding uit haar geïsoleerde en onderdrukkende bestaan

- Gedaantewisseling word ook weerspieël in die feit dat deur die hele toneelstuk Meisie 'n ou rok wat aan haar hang, aan het. Sy het 'n Calvinistiese opvoeding gehad en jong meisies is nie toegelaat om hulle liggame te vertoon nie. Aan die einde van die toneelstuk het Meisie 'n pragtige wit aannemingsrok aan. Sy wissel inwaarts en uitwaarts van gedaante wat toon dat sy uit haar vervelige onderdrukkende lewe bevry is.

Intrige en aksie/handeling van die toneelstuk

- Dit is toegespits op 'n geïsoleerde wanfunksionele gesin
- Aksie van die verhoog af beïnvloed die stemming, bv. die slopemmer wat laat sak word en die sirkus wat in die dorp aankom
- Aksie is gevul met spanning en onsekerheid wat deur die toneelstuk opbou tot die klimaks toe Konstabel sy ware identiteit ontbloot
- Dramatiese spanning word opgebou deur die afwag van 31 Augustus, wat die datum is waarop 'n meisie elke jaar vermis raak

(12)
[40]

TOTAAL AFDELING C:

40

AFDELING D: TEATERGESKIEDENIS, PRAKTIESE BEGRIPPE, INHOUD EN VAARDIGHEDE

Hierdie afdeling is VERPLIGTEND.

VRAAG 8

8.1	Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 10.7: Nieverbale Kommunikasie					
	Kognitiewe moeilikheidsvlak	Onthou					
	Bevelswerkwoord	Gee					
	Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
	Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
	Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
	Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
	Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	0	Hoog	1

Nasieners aanvaar geskikte titel solank dit 'n hutsmerk het.

(1)

8.2.1	Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 11.11: Voorbereiding van Praktiese Werk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
	Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
	Bevelswerkwoord	Beskryf					
	Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
	Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
	Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
	Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
	Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n analise van die doeleindes/oogmerke van 'n produksie toon, bv. stop geweld teen vroue en help haweloses.

(2)

8.2.2	Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 11.11: Voorbereiding van Praktiese Werk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
	Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
	Bevelswerkwoord	Beskryf					
	Verduideliking van bevelswerkwoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
	Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
	Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
	Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
	Gewigstoekening van punte	Laag	0	Middel	0	Hoog	1

Nasieners aanvaar enige getal akteurs wat voorgestel is as die geselskap.

(1)

8.2.3

Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 11.11: Voorbereiding van Praktiese Werk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswoord	Beskryf					
Verduideliking van bevels-woord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	0	Hoog	1

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n begrip van akteur-gehoorverhouding en die spesifieke gehoor geteiken, toon om die boodskap effektief buite die opvoering te maak, bv. skoolgehoor, gemeenskap.

(1)

8.2.4

Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 11.11: Voorbereiding van Praktiese Werk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Begrip/Verstaan					
Bevelswoord	Beskryf					
Verduideliking van bevels-woord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
Kompleksiteit van die Denkproses	Feitelik					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Maklik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	0	Middel	1	Hoog	2

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n kreatiwiteit toon in die keuse van 'n opvoerruimte wat vir hierdie tipe produksie geskik is, bv. buite in die strate of in 'n gemeenskapsaal.

(2)

8.3

Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 10.7: Nieverbale Kommunikasie 11.11: Voorbereiding van Praktiese Werk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skep					
Bevelswoord	Beplan					
Verduideliking van bevels-woord	Om te beplan, ruimtelik en konseptueel te skep/ontwikkel					
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat kennis toon van die werkswinkelproses en kreatiwiteit om 'n repetisieskedule te ontwerp.

- Ken twee punte toe vir bewyse van 'n repetisieskedule
- Ken vier punte toe vir enige vier fases van die werkswinkelproses

Die volgende is 'n riglyn:

Die werkswinkelproses kan die volgende fases insluit:

Idee

- Kies 'n konsep/idee/tema as 'n basis vir die toneelstuk

Waarneming/Navorsing

- Gebruik argiewe, boeke, persoonlike onderhoude, neem mense in werklike situasies waar
- Vind idees om mee te werk

Dinkskrum/Ontdekking/Ondersoek

- Skep saam onderwerpe/idees/'n titel vir die toneelstuk

Improviseer

- Toneelstuk met moontlike beelde, karakters en tonele
- Skep die toneelstuk deur spontane toneelspel en interaksie in karakter

Kies

- Hersien, pas aan, voeg by en sny geïmproviseerde tonele om die finale toneelstuk te skep

Teken aan

- Skryf die finale opvoeringselemente as 'n manuskrip (tonele, aksie, dialoog)
- 'n Tydsbestek kan ook ingesluit word om die beste van geskeduleerde repetisietyd te maak

(6)

8.4

Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 11.11: Voorbereiding van Praktiese Werk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skep					
Bevelswoord	Beskryf					
Verduideliking van bevelswoord	Gee 'n rede, bied feite en argumente aan ter ondersteuning van iets wat gedoen of genoem word					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Gemiddeld					
Rubriektipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('SCR')					
Gewigstoekenning van punte	Laag	1	Middel	2	Hoog	3

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat die invloed/impak van die toneel evalueer.

Die volgende is 'n riglyn:

Die opvoerruimte word vir die aksie gebruik en die manier waarop dit gebruik word, beïnvloed die verhouding tussen die akteur en die gehoor, bv.:

- Akteurs kan die gehoor nader terwyl hulle toi-toi, sing, sleursing ('chant')
- Die ruimte kan met baie akteurs gevul word om 'n groot skare voor te stel

Die moontlike invloed kan die volgende insluit omdat:

- Dit die oog vang omdat dit vol beweging en energie is
- Dit geraas kan behels om aandag te trek met 'n groot skare op die verhoog
- Dit vermaaklik en interessant is om na te kyk aangesien toi-toi lewendige beweging en harde sang en sleursang insluit
- Dou die belangstelling van die gehoor trek omdat hulle dalk nuuskierig is waarom die skare toi-toi en die slagspreuke sal hulle aandag trek
- Dit emotiewe reaksie kan ontlok omdat die gehoor dalk sterk persoonlike gevoelens teenoor toi-toi het

(3)

8.5

Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 10.7: Nieverbale Kommunikasie 11.3: Stem en -liggaamswerk 11.6: Fisiese Teaterwerk 11.11: Voorbereiding van Praktiese Werk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Skep
Bevelswerkwoord	Voorstel
Verduideliking van bevels- werkwoord	Vir oorweging voorlê, om 'n idee, moontlike plan of handeling vir ander te noem vir oorweging, om 'n idee in gedagte te hê
Kompleksiteit van die Denkproses	Konseptueel
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')
Gewigstoekening van punte	Laag 1 Middel 2-3 Hoog 4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n begrip van teaterelemente toon.

Ken volpunte toe vir:

- Twee goed gemotiveerde stellings of
- Vier aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Teaterelemente kan die volgende bevat:**Vokaal**

- Volume
- Energie
- Lewendigheid
- Ritme
- Liedjies wat vir impak gebruik word

Fisiese

- Deelnemers/Groepsaktiwiteit
- Ritme
- Groep beweeg soos een
- Dans en liedjies
- Sterk beweging, bv. voete stamp

(4)

8.6

Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 10.7: Nieverbale Kommunikasie 11.3: Stem en -liggaamswerk 11.6: Fisiese Teaterwerk 11.11: Voorbereiding van Praktiese Werk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Evalueer					
Bevelswerkwoord	Assesseer					
Verduideliking van bevels- werkwoord	Bepaal, beoordeel, oorweeg die betekenis/belangrikheid, waarde, doel, toestand van iets deur noukeurige waardebeplanning en studie om te verstaan, te interpreteer					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1	Middel	2-3	Hoog	4

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat kreatiwiteit en 'n begrip van teaterimpak toon.

Ken volpunte toe vir:

- Vier aparte gedagtes/idees
- Twee gemotiveerde gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn:

Impak/Invloed van die openingstoneel op die gehoor:

- Kan die oog vang en die gehoor kan ouditief betrek word
- Sterk harde bewegings en klanke kan die gehoor skok
- Akteurs beweeg tussen die lede van die gehoor en kan hulle dreig of moontlik die wat die optog ondersteun, insluit
- 'n Agterdoek met slagspreuke en skyfies kan gebruik word om die gehoor in te lig

(4)

8.7

Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 10.7: Nieverbale Kommunikasie 11.3: Stem en -liggaamswerk 11.6: Fisiese Teaterwerk 11.11: Voorbereiding van Praktiese Werk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Toepassing					
Bevelswerkwoord	Verduidelik					
Verduideliking van bevels- werkwoord	Maak iets duidelik, maklik om te verstaan deur dit in meer besonderhede te beskryf of om relevante feite of inligting daarvoor te onthul					
Kompleksiteit van die Denkproses	Prosedure					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Moeilik					
Rubriek tipe	Kort Saamgestelde Antwoord (KSA) ('BCR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-2	Middel	3-4	Hoog	5-6

Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde wat 'n begrip van enige teaterpraktisyn se beginsels toon en hoe dit op die produksie waarvoor hulle die werkwinkel gehou het, van toepassing is.

Ken volpunte toe vir:

- Drie goed gemotiveerde stellings of
- Ses aparte gedagtes/idees

Die volgende is 'n riglyn, bv. Grotowski:

Arm/Gestroopte-teaterbeginsels kan die gebruik van die volgende insluit:

- Leë ruimte
- Minimale rekwisiete
- Minimale dekorstel
- Basiese of geen kostuums
- Beperkte tegniese aspekte
- Ideofone
- Akteur se liggaam is sy/haar instrument
- Via Negativa
- 'Heilige Akteur'
- Minimale beligting
- Geen grimering

(6)

8.8

Onderwerp	10.1: Inleiding tot Dramatiese Kunste 10.3: Suid-Afrikaanse Teater 10.7: Nieverbale Kommunikasie 11.3: Stem en -liggaamswerk 11.6: Fisiese Teaterwerk 11.11: Voorbereiding van Praktiese Werk 12.2: Tema/Oudisie/Tegniese Teaterprogram					
Kognitiewe moeilikheidsvlak	Evaluering					
Bevelswerkwoord	Bespreek					
Verduideliking van bevels- werkwoord	Skryf in besonderhede oor onderwerp, neem verskillende kwessies, idees of verwante menings in ag of oorweeg dit					
Kompleksiteit van die Denkproses	Metakognitief					
Vlak van Kompleksiteit/ Probleemoplossing	Baie Moeilik					
Rubriek tipe	Uitgebreide Saamgestelde-antwoord-rubriek (USAR) ('ECR')					
Gewigstoekening van punte	Laag	1-4	Middel	5-7	Hoog	8-10

Verwys na die aantekeninge en rubriek in BYLAE A om jou nasienwerk te lei. Nasieners aanvaar enige relevante en goed gemotiveerde antwoorde. Die antwoord moet die vorm van 'n persoonlike besinning aanneem. Kandidate moet punte kry vir besinning oor hulle persoonlike betrokkenheid by enige toneeltekste en opvoerings van hulle eie produksie. Dit kan ook verwys na hul eie produksie in 8.1.

(10)
[40]

TOTAAL AFDELING D: 40
GROOTTOTAAL: 150

BYLAE A: RUBRIEK VIR VRAAG: 2, 3, 4,8: 10 PUNTE

BESKRYWER	PUNT	DIE KANDIDAAT
Uitstaande Metakognitiewe Kennis Skep	9–10	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Toon 'n kreatiewe benadering tot feitlike, konseptuele, prosedure-, en metakognitiewe kennis • Ondersoek, beoordeel en kontekstualiseer die vraag en aanhaling op 'n oorspronklike manier • Toon 'n oorspronklike begrip van die vraag, die aanhaling, toneelteks en dramatiese beweging • Maak waardeoordele gebaseer op 'n geregverdigde stel kriteria • Gee 'n nuwe perspektief en skep oorspronklike insigte • Verskaf en evalueer 'n uitgebreide reeks teoretiese en estetiese voorbeelde wat insiggewend gekies is en op die toneelteks en dramatiese beweging gebaseer is Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat toon vermoë om te verander, te beoordeel, te beredeneer en te herorganiseer
Verdienselike Prosedure-kennis Evalueer	7–8	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Bied feitlike, konseptuele en prosedurekennis aan • Ondersoek en kontekstualiseer die vraag en aanhaling op 'n interessante wyse • Toon 'n insiggewende begrip van die vraag, die aanhaling die toneelteks en dramatiese beweging • Verskaf en ontleed 'n wye reeks teoretiese en estetiese voorbeelde wat insiggewend gekies is en op die toneelteks en dramatiese beweging gebaseer is Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat toon vermoë om te ondersoek, voor te stel, te beoordeel, te evalueer en om gevolgtrekkings te maak
Gemiddeld Konseptuele Kennis Ontleed	5–6	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Toon feitlike en konseptuele kennis • Ondersoek en kontekstualiseer die vraag en aanhaling • Bied 'n geskikte antwoord aan wat met die vraag, die aanhaling, toneelteks en dramatiese beweging verband hou • Gee en ondersoek voorbeelde uit die toneelteks en die dramatiese beweging Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat toon die vermoë om te ondersoek, te kontrasteer, te onderskei, te klassifiseer
Elementêr Feitelike Kennis Toepas	3–4	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Toon feitlike kennis • Verstaan die vraag en aanhaling op 'n elementêre vlak • Toon 'n bietjie feitlike kennis • Verskaf 'n reguit, voorspelbare antwoord wat met die vraag, die aanhaling, toneelteks en dramatiese beweging verband hou • Gee 'n paar voorbeelde uit die toneelteks Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat toon die vermoë om aansluiting te vind, te organiseer, te vertolk, te identifiseer en te integreer
Behaal Feitelike Kennis Onthou	1–2	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Herroep feitelike kennis • Toon 'n basiese begrip van die vraag en die aanhaling • Verskaf 'n paar reguit/basiese feite wat met die vraag, die aanhaling, toneelteks en dramatiese beweging verband hou Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat toon vermoë om te identifiseer, te noem, te definieer, te vergelyk en te verduidelik
Nie Behaal Nie	0	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Bied onsamehangende, onverwante feitelike kennis aan • Toon geen begrip van die vraag en die aanhaling nie • Verskaf 'n feite wat nie met die vraag, die aanhaling, toneelteks en dramatiese beweging verband hou nie • Gee geen voorbeelde uit die toneelteks of die dramatiese beweging nie Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat is nie in staat om te identifiseer, te noem, te herken of te definieer nie

BYLAE B: RUBRIEK VIR VRAAG 5, 6, 7: 12 PUNTE

BESKRYWER	PUNT	DIE KANDIDAAT
Uitstaande Metakognitiewe Kennis Skep	11–12	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Toon 'n kreatiewe benadering tot feitlike, konseptuele, prosedure-, en metakognitiewe kennis • Ondersoek, beoordeel en kontekstualiseer die vraag en aanhaling op 'n oorspronklike manier • Toon 'n oorspronklike begrip van die vraag, die aanhaling, toneeltekste en dramatiese beweging • Maak waardeoordele gebaseer op 'n geregverdigde stel kriteria • Gee 'n nuwe perspektief en skep oorspronklike insigte • Verskaf en evalueer 'n uitgebreide reeks teoretiese en estetiese voorbeelde wat insiggewend gekies is en op die toneeltekste en dramatiese beweging gebaseer is Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat toon vermoë om te verander, te beoordeel, te beredeneer en te herorganiseer
Verdiensielik Prosedure-kennis Evalueer	9–10	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Bied feitlike, konseptuele en prosedurekennis aan • Ondersoek en kontekstualiseer die vraag en aanhaling op 'n interessante wyse • Toon 'n insiggewende begrip van die vraag, die aanhaling die toneeltekste en dramatiese beweging • Verskaf en ontleed 'n wye reeks teoretiese en estetiese voorbeelde wat insiggewend gekies is en op die toneeltekste en dramatiese beweging gebaseer is Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat toon vermoë om te ondersoek, voor te stel, te beoordeel, te evalueer en om gevolgtrekkings te maak
Gemiddeld Konseptuele Kennis Ontleed	7–8	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Toon feitlike en konseptuele kennis • Ondersoek en kontekstualiseer die vraag en aanhaling • Bied 'n geskikte antwoord aan wat met die vraag, die aanhaling, toneeltekste en dramatiese beweging verband hou • Gee en ondersoek voorbeelde uit die toneeltekste en die dramatiese beweging Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat toon die vermoë om te ondersoek, te kontrasteer, te onderskei, te klassifiseer
Elementêr Feitelike Kennis Toepas	5–6	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Toon feitlike kennis • Verstaan die vraag en aanhaling op 'n elementêre vlak • Toon 'n bietjie feitlike kennis • Verskaf 'n reguit, voorspelbare antwoord wat met die vraag, die aanhaling, toneeltekste en dramatiese beweging verband hou • Gee 'n paar voorbeelde uit die toneeltekste Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat toon die vermoë om aansluiting te vind, te organiseer, te vertolk, te identifiseer en te integreer
Behaal Feitelike Kennis Onthou	3–4	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Herroep feitelike kennis • Toon 'n basiese begrip van die vraag en die aanhaling • Verskaf 'n paar reguit/basiese feite wat met die vraag, die aanhaling, toneeltekste en dramatiese beweging verband hou Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat toon vermoë om te identifiseer, te noem, te definieer, te vergelyk en te verduidelik
Nie Behaal Nie	0–2	Denkproses: <ul style="list-style-type: none"> • Bied onsamehangende, onverwante feitelike kennis aan • Toon geen begrip van die vraag en die aanhaling nie • Verskaf 'n feite wat nie met die vraag, die aanhaling, toneeltekste en dramatiese beweging verband hou nie • Gee geen voorbeelde uit die toneeltekste of die dramatiese beweging nie Kognitiewe vlakke: <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaat is nie in staat om te identifiseer, te noem, te herken of te definieer nie

BYLAE C: KORT SAAMGESTELDE ANTWOORD-RUBRIEK (KSA) ('SCR')

Kundig	Punt	Die antwoord gee 'n volledige interpretasie en/of korrekte oplossing. Dit toon 'n deeglike begrip van die konsep van taak (kontekstualiseer die vetgedrukte gedeelte met die taak gevra in die item). Dit dui op logiese beredenering en gevolgtrekkings. Dit is akkuraat, relevant en volledig.
	2	
Gemiddeld	Punt	Die antwoord gee bewyse van 'n gedeeltelike interpretasie en/of oplossing. Die proses/verduideliking is onvolledig. Dit toon 'n gebrekkige begrip van die konsep (wat hulle moet weet/ken) van taak (wat hulle moet doen). Dit bevat klein gebreke in beredenering, prosedures, inhoud. Dit versuim om 'n paar aspekte van die taak aan te roer.
	1	
Nie behaal Nie	Punt	Die antwoord voldoen nie aan die kriteria vereis om een punt te verdien nie. Die antwoord dui op onvoldoende begrip van die taak en/of die idee van konsep/vaardighede nodig om die item/vraag te beantwoord. Dit herhaal moontlik slegs die inligting wat in die toetsitem gegee is. Die antwoord kan 'n verkeerde oplossing/ antwoord bied en die ondersteunende inligting kan totaal irrelevant tot die item wees, van moontlik word geen ander inligting getoon nie. Die kandidaat kon oor 'n ander onderwerp geskryf het of slegs 'Ek weet nie' geskryf het.
	0	

BASIESE SAAMGESTELDE ANTWOORD-RUBRIEK (BSA) ('BCR')

Kundig	Punt	Die antwoord gee 'n volledige interpretasie en/of korrekte oplossing. Dit toon 'n deeglike begrip van die konsep van taak (kontekstualiseer die vetgedrukte gedeelte met die taak gevra in die item). Dit dui op logiese beredenering en gevolgtrekkings. Dit is akkuraat, relevant en volledig.
	5-6	
Gemiddeld	Punt	Die antwoord gee bewyse van 'n gedeeltelike interpretasie en/of oplossing. Die proses/verduideliking is onvolledig. Dit toon 'n gebrekkige begrip van die konsep (wat hulle moet weet/ken) van taak (wat hulle moet doen). Dit bevat klein gebreke in beredenering, prosedures, inhoud. Dit versuim om 'n paar aspekte van die taak aan te roer.
	2-4	
Nie Behaal Nie	Punt	Die antwoord voldoen nie aan die kriteria vereis om een punt te verdien nie. Die antwoord dui op onvoldoende begrip van die taak en/of die idee van konsep/vaardighede nodig om die item/vraag te beantwoord. Dit herhaal moontlik slegs die inligting wat in die toetsitem gegee is. Die antwoord kan 'n verkeerde oplossing/ antwoord bied en die ondersteunende inligting kan totaal irrelevant tot die item wees, van moontlik word geen ander inligting getoon nie. Die kandidaat kon oor 'n ander onderwerp geskryf het of het slegs 'Ek weet nie' geskryf.
	0-1	

UITGEBREIDE SAAMGESTELDE ANTWOORD-RUBRIEK (USA) ('ECR')

Kundig	Punt	Die antwoord gee 'n volledige interpretasie en/of korrekte oplossing. Dit toon 'n deeglike begrip van die konsep van taak (kontekstualiseer die vetgedrukte gedeelte met die taak gevra in die item). Dit dui op logiese beredenering en gevolgtrekkings. Dit is akkuraat, relevant en volledig.
	2	
Gemiddeld	Punt	Die antwoord gee bewyse van 'n gedeeltelike interpretasie en/of oplossing. Die proses/verduideliking is onvolledig. Dit toon 'n gebrekkige begrip van die konsep (wat hulle moet weet/ken) van taak (wat hulle moet doen). Dit bevat klein gebreke in beredenering, prosedures, inhoud. Dit versuim om 'n paar aspekte van die taak aan te roer.
	1	
Nie behaal Nie	Punt	Die antwoord voldoen nie aan die kriteria vereis om een punt te verdien nie. Die antwoord dui op onvoldoende begrip van die taak en/of die idee van konsep/vaardighede nodig om die item/vraag te beantwoord. Dit herhaal moontlik slegs die inligting wat in die toetsitem gegee is. Die antwoord kan 'n verkeerde oplossing/ antwoord bied en die ondersteunende inligting kan totaal irrelevant tot die item wees, van moontlik word geen ander inligting getoon nie. Die kandidaat kon oor 'n ander onderwerp geskryf het of slegs 'Ek weet nie' geskryf het.
	0	

Herroep en Reproduksie	Vaardighede en Konsep	Strategiese denke en beredenering	Uitgebreide denke/ komplekse beredenering
✓ Maklik	Gemiddeld Uitdagend	Moeilik	Baie moeilik

BYLAE D

BLOOMS SE TAKSONOMIE

Klassifiseringstelsel om verskillende vlakke van mensekennis te definieer en te onderskei
--

DIE KENNIS-DIMENSIE 4 DENK-PROSES-VLAKKE	DIE KOGNITIEWEPROSES-DIMENSIE: 6 KOGNITIEWE VLAKKE						
	Onthou	Verstaan	Toepassing	Ontleding	Evaluering	Skep	
Feitelik	Noem	Opsom	Reageer	Kies	Gaan na vir	Ontwikkel	
Konseptueel	Herken	Klassifiseer	Verskaf	Onderskei	Bepaal	Stel saam	
Prosedure	Herroep	Verklaar	Uitvoer	Integreer	Beoordeel	Ontwerp	
Metakognitiewe	Identifiseer	Voorspel	Gebruik	Dekonstrueer	Besin	Skep	

1. Onthou

Herwin gememoriseerde inligting, kennis, feite, definisies, lyste, konvensies, neigings, reekse, klassifikasies, kategorieë, kriteria, metodologie en maniere/wyses om met spesifisiteite van die universele, abstraksiebeginsels, veralgemenings, teorieë en struktuur te hanteer

Noem	Spesifiseer (tyd of plek) as iets gewens, voorgestel of op besluit Om te identifiseer, spesifiseer of by naam noem
Identifiseer	Om 'n probleem, behoefte, feit, ens. te herken en te toon wat dit is en dat dit bestaan Om te bewys wie of wat iemand of iets is
Kies	Kies noukeurig, bepaal of besluit dat dit die beste of geskikste is

2. Verstaan

Konstrueer betekenis uit verskillende tipes kennis, organiseer, vergelyk, vertaal, interpreteer en haal uit

Verduidelik	Maak iets duidelik, maklik te verstaan deur dit in meer besonderhede te beskryf of om relevante feite of inligting daaroor te onthul. Gee 'n rede om te regverdig of verontskuldig ('n aksie of gebeurtenis)
Beskryf	Om 'n gedetailleerde beskrywing van iets te gee, vertel, te beskryf, uit te druk
Motiveer	Gee 'n rede, bied feite en argumente om iets te ondersteun aan, noem iets

3. Toepassing

Om 'n prosedure uit te voer, te implementeer of te gebruik om 'n probleem in 'n nuwe situasie op te los of te ontwikkel deur toepassing van verworwe kennis, feite, reëls, tegnieke

Voorstel	Lei tot, argumenteer, toon, wys, dui aan dat (iets) bestaan of die geval is Vir oorweging voorstel Om 'n idee, moontlike plan of aksie aan ander mense te noem vir oorweging Om 'n idee uit te dink/voort te bring
-----------------	---

4. Ontleding

Breek inligting in dele op. Bepaal hoe die dele verwant is deur identifisering, onderskeiding of organisering van elemente, verhoudings, beginsels, motiewe, doelwitte of oorsake. Maak afleidings/gevolgtrekkings en vind bewyse om veralgemenings te ondersteun.

Reageer/Antwoord	Antwoord/Reageer in woorde
Bespreek	Skryf oor ('n onderwerp) in besonderhede, neem verskillende kwessies of idees of menings/opinies wat daarmee verband hou, in ag of oorweeg dit
Skryf	Skryf, stel saam, produseer
Ontleed	Ondersoek iets metodies en in besonderhede, tipies om te ontdek, te verduidelik en te interpreteer
Oorweeg	Dink aandagtig oor iets, tipies voordat 'n besluit geneem word of 'n oordeel/keuse gemaak word

5. Evaluering

Om opinies/menings aan te bied en te verdedig deur oordele oor inligting, geldigheid van idees, of gehalte van werk te maak gebaseer op 'n stel kriteria en standaard met behulp van kontrolering/nagaan en kritiek

Evalueer	Om die betekenis/belangrikheid, waarde, doel of toestand van iets deur noukeurige waardebeoordeling en studie te bepaal, te beoordeel, ten einde te verstaan/begryp, te interpreteer of te lei
-----------------	--

6. Skep

Gebruik kreatiewe individuele insig en gedagtes om inligting te herorganiseer en saam te stel deur die ontwikkeling, beplanning en skep van 'n nuwe patroon, produk of struktuur

Skep	Ontwikkel uit eie denke of verbeelding, as 'n kunswerk, 'n uitvinding of iets nuuts Gee aanleiding tot ontstaan
-------------	--